

ISSN 1428/3107

Nr 1/2015

RES ACADEMICAE

Biuletyn Informacyjny
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

ŚWIĘTO UCZELNI

Fot.: arch.

Szanowni Czytelnicy!

Społeczność Akademii bynajmniej nie próżnowała w końcówce 2014 roku i pierwszych miesiącach 2015. Potwierdzenie tego faktu znajdziecie, Drodzy Czytelnicy, w najnowszym numerze „Res Academicae” nr 1/2015. Jednym z najważniejszych wydarzeń było nadanie trzeciego tytułu doctora honoris causa Gerhardowi Wolfowi Fieguthowi. Uroczystość odbyła się podczas Święta Uczelni. Cieszy fakt, że w ubiegłym roku naszej społeczności przybyli nowi doktorzy i doktorzy habilitowani, którzy zostali wypromowani w naszej Uczelni. Każdy awans naukowy to jeszcze jeden atut na drodze ku przekształceniu AJD w uniwersytet. Z kolei 2015 rok przyniósł serię ciekawych konferencji, które miały znaczny wpływ na środowiska nie tylko skupione wokół naszej Uczelni – twierdzom osiemnastowiecznej Europy. Tego typu wydarzenia z reguły znajdują uznanie wśród miłośników przeszłości, którzy swoje zamiłowania traktują jako hobby. W numerze znajecie także informacje o licznych sukcesach Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego. Udało się je odnieść nie tylko w środowisku nauki polskiej, ale również poza granicami Polski. Nie można przemilczeć obchodów 70. lecia AZS-u. Związek przez dziesięć lat wychował licznych mistrzów, dawał spełnienie i zapewniał rozrywkę tysiącom ludzi. Miło publikować wspomnienia. Zdajemy sobie jednak sprawę, że z uwagi na kształt pisma jesteśmy w stanie co najwyżej napisać tylko o niektórych, prawdopodobnie najważniejszych sukcesach. Wkrótce nowe, ważne dla społeczności akademickiej wydarzenia. Szczególnie ciekawie zapowiadają się te związane z obchodami 600-lecia urodzin patrona AJD Jana Długosza. Szerzej będziemy o tym informować w numerze 2/2015.

Numer 1/2015 oddajemy do ręki Czytelników u progu rozpoczynających się wakacji. Życzymy więc wszystkim, by okres najbliższych trzech miesięcy obfitował w słońce i był pełen leniwego/twórczego wypoczynku – w zależności od preferencji!

Redakcja

WIZYTA REKTORA AJD W CHINACH

Na zaproszenie Uniwersytetu Yanshan w Qinghuan-gdao (czyt. Czinhuangdao) JM Rektor AJD odbył podróż do Chin (w dn. 9-15 maja). W czasie pobytu spotkał się z władzami trzech uczelni prowincji Hebei: rektorami Environmental Management College of China, prorektorem Yanshan University oraz rektorem Hebei Institute of Foreign Languages. Rezultatem rozmów było ustalenie warunków wymiany studentów i kadry między AJD a ww. uczelniami. Dla studentów AJD studium języka chińskiego, sztuki piękne i muzyki otwierają się interesujące możliwości studiowania w Chinach. Chińscy studenci wyrazili zainteresowanie studium (tylko studia II stopnia) sztuk pięknych, muzyki i filologii obcych oraz studiami doktoranckimi w językach obcych (fizyka, chemia, literatura niemiecka).

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Wizyta Rektora AJD w Chinach	3
Prof. dr Gerhard Wolf Fieguth – doctor honoris causa AJD	4
Medale dla pracowników AJD	5
Kolejne promocje doktorów habilitowanych i doktorów na AJD	6
II Powiatowy Turniej Chemiczny	7
LVI Olimpiada Wiedzy o Polsce i Ćwicze Współczesnym	7
Klub Koleżeński dla nastolatków z autyzmem	8
„M” jak strona mobilna AJD	8
Rola twierdz w wojnach XVIII wieku	9
Twierdza na AJD	10
Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego	11
Kolejne umowy o współpracy naukowej na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym	12
Doktorantka na wykładzie w Hong-Kongu	12
AJD członkiem Centrum POLINTEGRA	12
Duży sukces Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego!	13
Konferencja pracowników socjalnych	14
Akt nominacyjny dla profesor Elżbiety Hurnik	15
Spotkanie z profesorem Grzesiuk	15
PTP na Wydziale Pedagogicznym	16
Nobliści mają szał na AJD	17
Zbigniew Kalemba (1936-2015)	18
Ryszard Szwed (1939-2015)	19
Kolekcja XIX-wiecznej grafiki prasowej w zbiorach Biblioteki Głównej	20
Cyfrowe identyfikatory DOI	21
VI Akademia w Bibliotece	22
Nasi muzycy nagrodzeni w konkursie w Rużomberku	22
Nowości wydawnicze Wydawnictwa AJD	23
Architekt Coaching	24
Akademicka.txt – miesięcznik dla studentów	25
Międzynarodowe sukcesy studentów AJD	26
Częstochowa!	26
Studenci w Ostrawie	26
Czy będzie niepełnosprawnym, można studiować	27
Brązowy medal Mistrzostw Europy	27
70-lecie AZS Częstochowa	28

PROF. DR GERHARD WOLF FIEGUTH - DOCTOR HONORIS CAUSA AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

LAUDACJA

Mamy dziećszczyt – z okazji przyznania doktoratu honorowego – gościć w murach Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Gerharda Wolfa Fiegutha, emerytowanego profesora Uniwersytetu Landau-Koblenz, postać znaną w niemieckim świecie naukowym, aktywnego kreatora życia akademickiego.

Przodkowie urodzonego w 1937 roku niedaleko Malborka Gerharda Fiegutha przywędrowali w XVI wieku z Niderlandów do Prus Zachodnich. Byli menonitami i należeli do zreformowanego kościoła ewangelicko-protestanckiego. Z religijnych powodów byli pacyfistami, dlatego ani dziadek, ani ojciec Gerharda Fiegutha, ani on sam, nigdy nie służyli w wojsku. Ojciec był prostym chłopem, ale dla dzieci, wychowanych w ostrej dyscyplinie pruskiej, wzorem moralnym. W swoich autobiograficznych notatkach profesor wspomina swoje częste wizyty w tzw. starej ojczyźnie oraz ze wzruszeniem niejako „klonuje” swoje wzorce dzieciństwa.

Po wojnie mieszkał z rodzicami w tzw. radzieckiej strefie okupacyjnej niedaleko Berlina, którą rodzina opuściła w 1949 roku, przenosząc się do Nadrenii-Palatynatu, niedaleko Kaiserslautern, gdzie mieszkał w zbudowanym przez amerykańskich menonitów osiedlu jako tzw. *Pax-boy*, będący przyczynkiem pokojowego pojednania w odbudowywanej Europie.

Studia w szeroko pojętej dziedzinie „Geisteswissenschaften” podjął w Moguncji, aby następnie przenieść się do Frankfurtu nad Menem, gdzie wykładał filozof Theodor W. Adorno. Gerharda Fiegutha uwierzył jednak finansowo-bankierska atmosfera Frankfurtu, postanowił zatem kontynuować studia na „Freie Universität” w Berlinie. Studiował tam nadal filozofię, pedagogikę, historię i germanistikę, m.in. u tak znakomitych germanistów jak Emrich i Killy.

W Berlinie prowadził beztrudne życie studenckie, uczestniczył w wielu imprezach kulturalnych i zamiętnie chodził do teatru, m.in. do renomowanego Teatru Bertolta Brechta „Am Schiffbauerdamm”, znakomitego Teatru im. Gorkiego oraz Teatru im. Schillera. Na studia zarabiał, m.in. pracując dorywczo w różnych fabrykach. Uczestniczył w życiu studenckim z wieloma w przyszłości znanymi germanistami, jak Manfred Durzak czy Helmut Müssener,

poźniejszy dyrektor Instytutów Germanistycznych w Uppsali i Sztokholmie.

Po zakończeniu egzaminów państwowych, doktoracie oraz habilitacji Gerhard Fieguth został w 1972 roku powołany na stanowisko profesora literatury nowszej i dydaktyki

nauczania języka niemieckiego na uczelni w Wormacji w Nadrenii-Palatynacie, którą w 1990 roku przekształcono w Uniwersytet Koblenz-Landau, gdzie pełnił funkcję wiceprezydenta (prorektora), a później w filii w Landau był m.in. dyrektorem Instytutu Germanistyki, dziekanem Wydziału Filologicznego oraz prezydentem (rektorem) uczelni.

Dorobek naukowy profesora Fiegutha jest pokaźny, koncentruje się wokół kilku segmentów badawczych. W większych pracach profesor Fieguth zajmował się m.in. twórczością Jeana Paula, pisarza oświeceniowego G.Ch. Lichtenberga i Johanna Wolfganga Goethego. Na szczególną uwagę zasługuje jego wnikliwa egzegeza aforyzmów Lichtenberga, mistrza ciętej puenty, człowieka o niepospolitej wyobraźni, kontestujący tego wywiechtane

pojęcie dyktando, tego obskurantyzmu i szowinizmu. Szusnie widzi w nim profesor Fieguth prekursora Schopenhauera i Nietzschego. W swojej opinii o dorobku profesora Fiegutha recenzentka z Uniwersytetu Wrocławskiego – prof. Irena Świątowska-Prędoła – pisze m.in.: „Imponująca jest paleta tematów, które zostały przez tego uczonego opracowane w jego monografiach o Jeanie Paulu oraz w licznych przyczynkach traktujących o literaturze z XIX i XX wieku i tej najnowszej (np. Schulze), o zjawiskach z pogranicza germanistyki i teologii, psychologii albo antropologii, przemysłach na temat gatunków literackich czy tej literatury dziecięcej, albo relacji pomiędzy literaturami narodów a światami”.

Profesor Fieguth jest w wartościowaniu i przewartościowaniu dotychczasowych metod literaturoznawczych ogromnie ostrożny, unika zbyt pochopnych hipotez badawczych, waży każde słowo, a wypowiedziane słody poparte są wiarygodną literaturą naukową.

Wszechstronnie i skutecznie zapisał się profesor Fieguth na mapie rodzimego życia akademickiego oraz szeroko pojętej

współpracy uczelnianej, m.in. z ówczesną Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Częstochowie. W tym miejscu nie sposób nie docenić zasług profesora Stefana Folarona jako multiplikatora szeroko pojętej współpracy z Uczelnią niemiecką. Dzisiaj, z perspektywy awierawieca, ocena tych wydarzeń nabiera szczególnych barw, wówczas bowiem rozpoczęta współpraca – na progu przełomu systemowego – ogromnie wzmocniła powstającą w Częstochowie germanistykę, która dzisiaj w ramach Instytutu Filologii Obcych jest silnym i godnym partnerem najlepszych germanistyk w kraju. Lista zasługonych w tej sprawie profesorów jest długa, wśród nich znajduje się oczywiście profesor Fieguth, którego zaangażowanie w sprawy Zakładu Filologii Germańskiej było wręcz modelowe, poprzez wszechstronne inicjatywy – od badań naukowych i wspólnych publikacji począwszy, aż po stypendia naukowe dla pracowników oraz studentów. Pomoc w postaci hojnych darów na rzecz biblioteki instytutowej była wzorowa oraz skuteczna i pomogła zarówno pracownikom, jak i studentom korzystać z własnych zasobów uczelni. Lata dziewięćdziesiąte XX wieku oraz początek nowego stulecia stanowiły niejako apogeum owych wzajemnie inspirowanych kontaktów i znakomych inicjatyw, w tym z międzynarodowymi konferencjami naukowymi. Nie brakuje uczestników dzisiejszej podniosłej uroczystości trudzących się szczególnie, które zawiera obszerną i dokładną dokumentację Uczelni. *Cum grano salis*, poza wszystkimi dotychczas podnoszonymi kwestiami, wyrażania się postać profesora Fiegutha jako przyjaciela Polski, aktywnie uczestniczącego we wcieleniu trwałym procesie polsko-niemieckiego pojednania.

Zarówno profesor Lech Kolago z Uniwersytetu Warszawskiego, jak i Jan Papiór, emerytowany profesor Uniwersytetu w Poznaniu, a aktualnie również profesor Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie – w swoich recenzjach eksponują zasługi profesora Gerharda Fiegutha w kontekście współpracy Akademii z Uniwersytetem Koblenz-Landau i popierają bez zastrzeżeń nadanie mu godności doktora honoris causa.

Sehr geehrter Herr Professor Fieguth, gestatten Sie zum Abschluss, dass ich persönlich einige Worte an Sie richte. Die Akademie ist stolz, Ihnen die höchste akademische Ehrenwürde verleihen zu können. Wir wissen Ihren beispiellosen und selbstlosen Einsatz für eine würdige und wirksame Zusammenarbeit der zwei Hochschulen in Deutschland und Polen zu schätzen. Ein festes Abkommen und die anschließende Kooperation beider Hochschulen gehört auch zu Ihrem Verdienst. Wir danken ebenfalls für die Ehrendoktorwürde Ihrer Universität, die Professor Folaron erhalten hat. „Seine fachwissenschaftliche Kompetenz, sein Engagement für diese Kooperation“, wie Sie in ihrer autobiographischen Notiz erwähnen, zeigten, dass er für Sie „stets integer, hochkompetent, unangreifbar und unbestechlich war“.

Ich schließe nochmals mit einem schlichten Dankeschön.

Prof. zw. dr hab. Norbert Honsza

MEDALE DLA PRACOWNIKÓW AJD

Święto Uczelni jak co roku stało się doskonałą okazją do wręczenia wyróżnień zasługonym pracownikom AJD. Poniżej prezentujemy listę wyróżnionych.

Minister Edukacji Narodowej Joanna Kluzik-Rostkowska przyznała pracownikom AJD Medale Komisji Edukacji Narodowej. Wyróżnienie otrzymali:

1. dr Renata Bizior
2. dr Katarzyna Bucholc-Srogosz
3. dr Anna Czerniecka-Haberko
1. dr Elżbieta Kornacka-Skwara
2. dr Mariola Mirowska
3. dr Zbigniew Wieczorek
4. dr Beata Zajęcka

Obchodom Święta Uczelni towarzyszyła konferencja jubileuszowa zorganizowana z okazji dwudziestoletniej współpracy Akademii im. Jana Długosza z Uniwersytetem Koblenz-Landau. Między ośrodkami trwa owocna wymiana doświadczeń, której plonem są wykłady gościnne, projekty badawcze oraz wymiana stypendialna. Rodowisko akademickie uhonorowało medalami jubileuszowymi Jana Długosza 8 osób. Są to:

- prof. dr Roman Heiligenthal – rektor Uniwersytetu Koblenz-Landau
- prof. dr Ulrich Sarcineli – prorektor Uniwersytetu Koblenz-Landau, prezydent Kampusu Landau
- prof. dr Siegmund Schmidt – animator współpracy między uczelniami, profesor gościnny AJD w semestrze letnim 2011/2012
- mgr Irene Latschar – koordynator ds. współpracy międzynarodowej i programów unijnych,
- dr Zofia Weisswasser
- prof. zw. dr hab. Norbert Honsza
- prof. zw. dr hab. Roman Sadziński
- prof. dr hab. Irena Gwiatowska-Przędota

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy honoruje osoby szczególnie zasługujące dla jego rozwoju medalem „Bene Merentibus” – Dobrze Zasługonym. Podczas Święta Uczelni Kapituła Medalu postanowiła odznaczyć mgr. Bartosza Kalotę, absolwenta kierunku chemia.

KOLEJNE PROMOCJE DOKTORÓW HABILITOWANYCH I DOKTORÓW NA AJD

Na mocy uchwa³ Rady Wydzia³u Filologiczno-Historycznego stopnie naukowe doktora habilitowanego w kolejnoœci chronologicznej otrzymali:

1. Maciej Janik na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i opublikowanego jednotematycznego cyklu publikacji „Źródła historyczne w przestrzeni kultury popularnej i edukacji”;
2. Maciej Tr¹bski na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy habilitacyjnej pt. „Armia Wielkiego Księcia Konstantego. Wyszukolenie i dyscyplina wojska polskiego w latach 1815–1830”;
3. Ma³gorzata Durbas na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy habilitacyjnej pt. „Akademia Stanis³awa w Nancy (1750–1766)”;
4. Julia Dziwoki na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy habilitacyjnej pt. „Kancelaria kurii diecezjalnych Koœcio³a rzymsko-katolickiego w II Rzeczypospolitej”.

Na mocy uchwa³ Rady Wydzia³u Filologiczno-Historycznego i Wydzia³u Matematyczno-Przyrodniczego stopnie naukowe doktora w minionym roku akademickim otrzymali:

1. Iwona Wo³yniec, która przedstawi³a rozprawê doktorsk¹ pt. „Idee populacjonistyczne w Rzeczypospolitej w XVIII wieku”, przygotowan¹ pod kierunkiem prof. dra hab. Tadeusza Srogosza;
2. Magdalena Kazik, która przedstawi³a rozprawê doktorsk¹ pt. „Polskie piœniennictwo historyczne wobec stosunku OUN-UPA do ludnoœci polskiej w czasie II wojny œwiatowej” przygotowan¹ pod kierunkiem prof. dr hab. Tadeusza Dubickiego;
3. Tomasz Mucha, który przedstawi³ rozprawê doktorsk¹ pt. „Wymiar kerygmaticzny twórczoœci Romana Brandsteattera”, przygotowan¹ pod kierunkiem dr hab. Roberta Zawadzkiego, prof. AJD;
4. Krzysztof Kaba³a, który przedstawi³ rozprawê doktorsk¹ pt. „Genera³ Kazimierz Sosnkowski jako Naczelný Wódz Polskich Si³ Zbrojnych w latach 1943-1944”, przygotowan¹ pod kierunkiem prof. dra hab. Tadeusza Dubickiego;
5. Dominika Pasich, która przedstawi³a rozprawê doktorsk¹ pt. „Antykomunistyczna konspiracja niepodleg³oœciowa na terenie powiatu olkuskiego w latach

1944-1956”, przygotowan¹ pod kierunkiem dra hab. Roberta Majznera, prof. AJD;

6. Jacek Orzechowski, który przedstawi³ rozprawê doktorsk¹ pt. „Ekscytacja noœników ³adunku w modelu przejoœ czêœciowo-zlokalizowanych (SLT)”, przygotowan¹ pod kierunkiem dra hab. Arkadiusza Mandowskiego, prof. AJD;
7. Ma³gorzata Barbara Ka³ymierczak, która przedstawi³a rozprawê doktorsk¹ pt. „Struktura i w³œciwoœci magnetyczne ta^{œn} Nd-Fe-B o budowie nanokrystalicznej domieszkowanych Nb” przygotowan¹ pod kierunkiem prof. dr hab. in³. Jerzego J. Wysockiego (nieobecna na uroczystoœci);
8. Adam Jaruga, który przedstawi³ rozprawê doktorsk¹ pt. „Dzia³alnoœæ Stra³zy Ogniowych Ochotniczych w guberni piotrkowskiej”, przygotowan¹ pod kierunkiem dra hab. Dariusza Z³otkowskiego, prof. AJD;
9. Marcin Henryk Kudzin, który przedstawi³ rozprawê doktorsk¹ pt. „Wybrane badania w dziedzinie kwasów aminoalkilofosfonowych”, przygotowan¹ pod kierunkiem prof. dra hab. Józefa Drabowicza;
10. Pavlo Lyutyy, który przedstawi³ rozprawê doktorsk¹ pt. „Thermodynamical Properties and Crystal Structure Investigation of Thee Selected Ternnary Compounds in the 3d Transition Metal (Cr, Fe, Co, Cu, Ni) – Ga – Si” (nieobecny na uroczystoœci).

II POWIATOWY TURNIEJ CHEMICZNY

W auli Akademii im. Jana D³ugosza przy al. Armii Krajowej 13/15 odby³o siê 10.04.2015 r. uroczyste og³oszenie wyników i rozdanie nagród II edycji Powiatowego Turnieju Chemicznego dla Uczniów Szk³ Gimnazjalnych i I edycji Turnieju Chemicznego dla Uczniów Szk³ Ponadgimnazjalnych. Turnieje sk³ada³y siê z trzech etapów. Pierwszy odbywa³ siê w szko³ach macierzystych, drugi w VI LO im. J. D¹browskiego w Czêstochowie, trzeci w Instytucie Chemii Ochrony Œrodowiska i Biotechnologii Akademii im. J. D³ugosza w Czêstochowie. Trzeci etap turniejów sk³ada³ siê z czêœci teoretycznej i praktycznej. Organizatorami turniejów s¹: dr Violetta Gaudyn-Borowska, dr Krystyna Gie³zak-Koœwin, mgr Katarzyna Serdiuk z Instytutu Chemii Ochrony Œrodowiska i Biotechnologii AJD i mgr Adam Makówka, nauczyciel chemii w VI LO im. Jaros³awa D¹browskiego. Do etapu fina³owego zakwalifikowa³o siê 12 uczniów gimnazjów i 11 uczniów szk³ ponadgimnazjalnych. Laureatami II edycji Turnieju zostali gimnazjaliœci:

1. Antoni Prus – Gimnazjum nr 3
2. Kamil Strzelecki – Gimnazjum nr 3
3. Marta Kmiecik – Gimnazjum nr 3

Natomiast laureatami I edycji Turnieju byli:

1. Kamil Chor¹czyk – IX LO

2. Micha³ Marzec – IX LO
3. Mi³osz Caban – IX LO i Natalia Œwi¹æ – IX LO

Dziêki hojnoœci sponsorów: orrektora ds. rozwoju dr hab. prof. AJD Anny Wypych-Gawroñskiej, Dziekana Wydzia³u Matematyczno-Przyrodniczego dr hab. prof. AJD Janusza Kapuœniaka, dyrektora VI LO im. J. D¹browskiego mgr Tadeusza Ka³uznego, Oficyny Edukacyjnej Krzysztof Pazdro, Antykwarni-Ksiêgarni „Niezale¿na” oraz Drukarni Cyfrowej Garmond zosta³y ufundowane nagrody dla wszystkich finalistów.

Uroczyste wrêczenie nagród poprzedzi³ wyk³ad popularno-naukowy: „Straszne??? a mo¿e sympatyczne??? na pewno nieznanne... Nietoperze” wyg³oszony przez dr Dominikê Olszewsk¹.

Honorowymi goœciami uroczystej gali byli: prorektor do spraw rozwoju AJD dr hab. prof. AJD Anna Wypych-Gawroñska, prodziekan ds. studenckich Wydzia³u Matematyczno-Przyrodniczego dr Alina Gil, dyrektor VI LO im. J. D¹browskiego mgr Tadeusz Ka³uzny, z-ca dyrektora Instytutu Chemii, Ochrony Œrodowiska i Biotechnologii dr Magdalena Myga-Nowak, kierownik Referatu Organizacji Oœwiaty Urzêdu Miasta Katarzyna Centkowska-Wydmuch.

Ze wzglêdu na du¿e zainteresowanie planowane jest w kolejnych latach rozszerzenie zasiêgu turniejów do skali ogólnopolskiej.

LVI OLIMPIADA WIEDZY O POLSCE I ŒWIECIE WSPÓŁCZESNYM

W sobotê 24 stycznia 2015 r. odby³ siê w auli Wydzia³u Nauk Spo³ecznych Akademii im. Jana D³ugosza w Czêstochowie po raz trzeci okrêgowy etap Olimpiady Wiedzy o Polsce i Œwiecie Współczesnym.

Na tegoroczne eliminacje przyjecha³o ponad 60 uczniów ze szk³ œrednich ca³ego województwa œl¹skiego.

Uczestników Olimpiady przywitani JM Rektor Akademii dr hab. in¿. prof. AJD Zygmunt B¹k, dziekan Wydzia³u Filologiczno-Historycznego dr hab. prof. AJD Agnieszka Czajkowska, dyrektor ds. dydaktyki Instytutu Nauk Politycznych i Bezpieczeñstwa dr Ma³gorzata Kuœ oraz przewodnicz¹cy Komitetu Okrêgowego Olimpiady dr hab. Ireneusz Krae W uroczystym otwarciu zawodów okrêgowych udzia³ wziêli ponadto prorektor ds. rozwoju dr hab. prof. AJD Anna Wypych-Gawroñska, prorektor ds. studenckich dr hab. prof. AJD Eligiusz Ma³olepszy, a tak¿e dziekan ds. studenckich Wydzia³u Filologiczno-Historycznego dr Przemys³aw Sznurkowski. O godzinie 10.00

rozpocz¹³ siê pisemny etap zawodów okrêgowych, po którym uczestnicy, oczekuj¹c na rezultaty testu, mogli wys³uchaæ wyk³adu dr. Bethuela Matsili z Instytutu Nauk Politycznych i Bezpieczeñstwa, który referowa³ zagadnienia z zakresu Geopolityki w Afryce. Uczniowie wraz z opiekunami skorzystali tak¿e z ciep³ego pocztunku. Po godz. 14.00 og³oszono wyniki etapu pisemnego, na podstawie których wy³oniono uczestników kolejnego, ustnego etapu Olimpiady. Pracownicy Instytutu Nauk Politycznych i Bezpieczeñstwa zasiedli w dwóch komisjach, które wy³oni³y zwyciêzców Olimpiady, 10 uczniów, którzy pojad¹ na zawody centralne do Warszawy. ~yczymy powodzenia.

Olimpiada nie odby³aby siê bez nieocenionej pomocy i obecnoœci naszych wspiania³ych absolwentów **A. Wójcik, I. Latkowskiej** i **A. Musia³a** oraz studentów III roku Politologii: **M. Kluñniaka, S. Bulskiego, D. Wygasa, J. Pawe³czyka, K. Skupieñ, S. Zawadzkiej.**

Serdecznie dziêkujemy!

KLUB KOLEŻEŃSKI DLA NASTOLATKÓW Z AUTYZMEM

W Wydziale Pedagogicznym Akademii im. J. D³ugosza w Czêstochowie od lutego prowadzone bêd¹ zajêcia Klubu Kole¿eñskiego dla nastolatków z autyzmem wysokofunkcjonuj¹ cym i zespo³em Aspergera, ich rodziców i rodzeñstwa.

Celów projektu jest wiele: podniesienie umiejêtnoœci spo³ecznych nastolatków z zespo³em Aspergera i autyzmem wysokofunkcjonuj¹ cym, ich integracja spo³eczna, wsparcie rodziców w szukaniu rozwi¹zañ trudnoœci nastolatków ze spektrum autyzmu, wsparcie rodzeñstwa, organizowanie otwartych spotkañ i dyskusji z udzia³em ekspertów zewnêtrznych, projektowanie i wdra¿anie dzia³añ na rzecz œrodowiska lokalnego oraz regionu wraz z nimi, wspó³praca z organizacj¹ pozarz¹dow¹ i szko³ami, ale tak¿e ukazanie Wydzia³u Pedagogicznego jako regionalnego œrodka eksperckiego w zakresie polityki spo³ecznej i edukacyjnej.

Projekt jest adresowany do m³odzie¿y w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym z zespo³em Aspergera i autyzmem wysokofunkcjonuj¹ cym oraz ich rodziców i rodzeñstwa. Realizowaæ go bêd¹ pracownicy Wydzia³u Pedagogicznego: dr Anna Banasiak (Zak³ad Pedagogiki Opiekuñczo-Resocjalizacyjnej) oraz dr hab. Izabela Krasiejko (Zak³ad Pracy Socjalnej i Zdrowia Publicznego), pracownicy Fundacji Oczami Brata (w tym studenci III roku pracy socjalnej: Marta Serwiak, Paulina Ziembacz, Pawe³ Bilski) oraz uczniowie czêstochowskich ostatnich klas gimnazjum i szkó³ ponadgimnazjalnych. W ramach Klubu Kole¿eñskiego organizatorzy zaplanowali:

- spotkania integracyjno-edukacyjne dla nastolatków z zespo³em Aspergera i autyzmem wysokofunkcjonuj¹ cym,
- wolontariat kole¿eñski w postaci diady rówieñników: osoba z zespo³em Aspergera lub autyzmem wysokofunkcjonuj¹ cym i uczeñ zdrowy – ma on na celu ich

- obopólny rozwój umiejêtnoœci spo³ecznych i integracjê, grupê wsparcia dla rodziców nastolatków z zespo³em Aspergera i autyzmem wysokofunkcjonuj¹ cym,
- spotkania edukacyjne ze specjalistami w zakresie autyzmu i rozwi¹zywania problemów nastolatków dla rodziców nastolatków z zespo³em Aspergera i autyzmem wysokofunkcjonuj¹ cym,
- spotkanie dla rodzeñstwa nastolatków z zespo³em Aspergera i autyzmem wysokofunkcjonuj¹ cym, maj¹ce na celu podzielenie siê rozwi¹zaniami w zakresie codziennego ¿ycia z osob¹ z autyzmem i funkcjonowania jako drugie, zdrowe dziecko w systemie rodzinnym z osob¹ z niepe³nosprawnoœci¹,
- spotkania dla rodzeñstwa nastolatków z zespo³em Aspergera i autyzmem wysokofunkcjonuj¹ cym, maj¹ce zachêcaæ rodzeñstwo do dzia³añ o charakterze spo³ecznym, w tym poznania dobrych praktyk zwi¹zanych z realizacj¹ podobnych projektów.

Spotkania organizowane bêd¹ dwa razy w ka¿dym miesi¹cu 2015 roku, w pi¹tki miêdzy 17.30 a 19.30. Pierwsze spotkanie odby³o siê 20 lutego. Miejscem spotkañ bêd¹ sale w budynku, w którym mieœci siê Wydzia³ Pedagogiczny AJD, przy ul. Waszyngtona 4/8 – nr 29 (m³odzie¿) i 36 (rodzice lub rodzeñstwo).

Rekrutacja telefoniczna:
Izabela Krasiejko, tel. 661460917

Izabela Krasiejko

„M” JAK STRONA MOBILNA AJD

Zakoñczy³y siê prace i testy zwi¹zane z funkcjonowaniem strony internetowej AJD i przystosowaniem jej dla potrzeb internautów przegl¹daj¹cych witrynê przy pomocy telefonu. Wystarczy wpisaæ adres: m.ajd.czyst.pl, by bez u¿ycia tradycyjnego komputera lub laptopa korzystaæ z naszej strony. Przegl¹daj¹c zawartoœæ witryny, od razu dostrzega siê now¹ grafikê stronki oraz szereg ikon u³atwiaj¹cych u¿ytkownikom dostêp do najwa¿niejszych informacji. Autorami projektu s¹ dwaj studenci AJD: Tomasz Mo¿yk i Bartosz Nitecki. Ich opiekunami s¹ dwaj nauczyciele naukowo-dydaktyczni: dr Artur Gola i mgr Jacek Ma³ek

(pracownicy Instytutu Matematyki i Informatyki Wydzia³u Matematyczno-Przyrodniczego AJD). Strona dostêpna jest równie¿ z komputerów stacjonarnych. Kolejn¹ dobr¹ wiadomoœci¹

jest fakt, ¿e internauci pos³uguj¹cy siê „komórkami” mog¹ nadal korzystaæ z tradycyjnej strony www.ajd.czyst.pl. Teraz maj¹ jedn¹ opcjê wiêcej. Wed³ug informacji fachowców monitoruj¹cych dostêp do internetu i jego wykorzystanie przez Uczelnie, tylko ok. 30 szkó³ wy¿szych w Polsce mo¿e na tê chwilê pochwaliaæ siê stron¹ mobiln¹ („m”).

Fot.: arch.

ROLA TWIERDZ W WOJNACH XVIII WIEKU

W dniach 24–25 kwietnia 2015 r. odbyła się w Częstochowie międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Twierdze osiemnastowiecznej Europy. Rzeczpospolita Obojga Narodów i kraje sąsiednie*, zorganizowana przez: Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Częstochowie, Instytut Historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie i Stowarzyszenie Garnizon Fortecy Częstochowskiej oraz Wydział Historyczny Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Pawła Tytyny w Humaniu i Państwowy Historyczno-Architektoniczny Rezerwat „Stary Human” (Ukraina). Patronat honorowy nad nią objęli: przeor klasztoru Jasna Góra o. Marian Waligóra, prezydent Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk, starosta powiatu częstochowskiego Andrzej Kwapisz i rektor Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie prof. Zygmunt Błk.

W ciągu dwóch dni konferencji osoby reprezentujące kraje i zagraniczne ośrodki badawcze wygłosiły 23 referaty. Zaprezentowana została architektura militarna twierdz, ich uzbrojenie i garnizony, działania zbrojne, w których brały udział oraz funkcje pozawojenne. Przedstawiono również recepcję obrazu twierdz w literaturze pamiątkarskiej i historycznej. Obszar badawczy większości tematów obejmował umowny obszar Europy Środkowo-Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem ziem Rzeczypospolitej Obojga Narodów, za okres czasu całości XVIII wiek, który z punktu widzenia wydarzeń militarnych na omawianym terenie zawiera się pomiędzy Wielką Wojną Północną a Insurekcją Kościuszkowską.

Warto podkreślić, że twierdze odgrywały ważną rolę w osiemnastowiecznej sztuce wojennej – były to „potężne gwoździe, które przytrzymywały prowincje przy władcy”. Osłaniały mobilizację wojsk w głębi kraju, stanowiły podstawę operacyjną działań ofensywnych lub zasadniczy element linii obronnych, dzięki czemu niejednokrotnie wpływały na przebieg ówczesnych konfliktów zbrojnych. Broniły również miast ważnych z punktu widzenia gospodarczego lub strategicznego, ale jednocześnie narażały je na zniszczenie na skutek ostrzału artyleryjskiego w czasie oblężenia oraz na rabunek w razie zdobycia. Poza tym stacjonowały w twierdzach garnizony zapewniały bezpieczeństwo miejscowej ludności

wobec władcy, zwłaszcza na terenach należących wcześniej do innych państw lub z ludnością o odmiennej kulturze czy też własnych aspiracjach politycznych. Wypada także zwrócić uwagę na pozamilitarne znaczenie twierdz i ich garnizonów. Oddziaływały one na położone w ich obrębie lub nieopodal ośrodki miejskie, hamując rozwój lub wręcz odwrotnie, wpływając stymulując go poprzez rozwój handlu, rzemiosła i usług. Często też znajdowały się w nich więzienia, zarówno dla przestępców pospolicitych, jak i dla więźniów stanu.

Należy jednak pamiętać, że na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVIII wieku funkcjonowało wiele obiektów przestarzałych, które w trakcie tego stulecia utraciły znaczenie militarne – jedną z takich twierdz był Kamieniec Podolski, znany z kart powieści Henryka Sienkiewicza. Innymi specyfikami naszego kraju były liczne twierdze prywatne i ufortyfikowane klasztory. Często były to jednak obiekty o ograniczonej wartości militarnej (np. Podhorce), sprowadzając się do zapewnienia obrony przed napadami rabunkowymi. Nie były one w stanie przeciwstawić się regularnej armii, najczęściej kapitulowały po krótkim oporze. Chwalebny wyjątkiem była Twierdza Jasnogórska, zwana też Fortecą Częstochowską. Pomimo swoich ograniczeń, wynikających z niewielkich rozmiarów fortyfikacji i znajdującą się w ich obrębie budynek klasztorne, w XVIII wieku kilkakrotnie skutecznie stawiała ona czoła obcym wojskom – na początku wieku szwedzkim, a w połowie stulecia rosyjskim.

Biwak historyczny

Pozanaukowym celem spotkania było rozbudzenie wśród młodzieży zainteresowania historią, a zwłaszcza małym znanym okresem XVIII wieku. W związku z tym zaplanowano imprezę towarzyszącą – inscenizację biwaku

Uczestnicy biwaku historycznego, fot.: J. Kramer

osiemnastowiecznej armii pod murami Twierdzy Jasnogórskiej. Przygotowała ją grupa rekonstrukcyjna Garnizon Fortecy Czêstochowskiej, która zaprosiła do udziału rekonstruktorów z innych miast: Regiment Garnizonowy von Lattorff z Twierdzy Košice i Garnizon Gdański. Zobaczycie byo moana, jak wygladao życie obozowe ówczesnych oónierzy, musztrê oraz potyczkê pomiêdzy oónierzami garnizonu jasnogórskiego a pruskimi maruderami (w ich rolê wcielili siê równieo gdańszczanie), jaka mogaby siê rozegraepod Czêstochow¹ w czasie wojny siedmioletniej.

Twierdze Szkocji XVIII wieku. Highlands

Z kolei w Galerii Biblioteki G³ównej AJD, na parterze budynku Wydzia³u Filologiczno-Historycznego, obejrzeabyo moana wystawê *Twierdze Szkocji XVIII wieku. Highlands*. Zaprezentowane zosta³y kopie planów twierdz (Fort Augustus, Fort George i Fort Wiliam) oraz ufortyfikowanych

koszarów armii brytyjskiej (Bernera, Inversnaid, Kiliwhimen i Ruthven), wybudowanych na wynalazkach Szkocji w celu wymuszenia pos³uszeñstwa miejscowej ludnoœci wobec w³adz w Londynie. Stanowi³y one ciekawy przyk³ad tego aspektu ówczesnej sztuki wojennej, obrazuj¹cy przemiany, jakie zachodzi³y w ci¹gu pó³wiecza w koncepcjach utrzymania kontroli wojskowej nad Highlandem w systemach fortyfikacyjnych i wyposaœeniu twierdz.

Militaria et Spiritualia

Ze wzglêdu na szczególne miejsce, w którym odbywa³ siê pierwszy dzieñ obrad – twierdza, a zarazem klasztor jasnogórski – organizatorzy uznali za stosowne w³czyæ do programu moœliwoœæ wzieæcia udziału w uroczystoœciach koœcielnych. 24 kwietnia, przed rozpoczêciem obrad konferencji odby³a siê msza œwiêta, a wieczorem Apel Jasnogórski, który poprowadzi³ ks. bp Antoni D³ugosz.

dr hab. Maciej Tr¹bski

TWIERDZA NA AJD

Dziêki uprzejmoœci i goœcinnoœci w³adz Wydzia³u Pedagogicznego AJD po raz kolejny w murach uczelni zagooi³y czêstochowskie spotkania z grami planszowymi, czyli Twierdza. IX edycja tej imprezy œi¹gnê³a ponad 200 osób œ¹cznie przez sobotê i niedzielê 21-22 lutego. Wóród goœci byli zarówno studenci, jak i caœe rodziny z dziecmi. Pozwala to s¹dziæ, œe hobby, jakim s¹ gry planszowe, wci¹o jest popularne w naszych domach.

Planszówki to niejedyna atrakcja, jaka goœci³a na Twierdzy IX. Swój spory wk³ad, choæ czêœciowo niedoceniony przez wizytuj¹cych, mia³ Instytut Matematyki i Informatyki AJD z ekip¹ Pilgrim Jam Czêstochowa. Celem ich dzia³añ by³o stworzenie nowej gry, lecz goœcie tak skutecznie wci¹gnêli siê w gry juo wydane, œe nie starczy³o im czasu na tê formê zabawy – nowy tytu³ nie powsta³.

Pierwsz¹ tego roku Twierdzê uœwietnia³y równieo: wizyta Paw³a Kajaka z Gdañska, który nagrywa podcast *W Otwarte Karty* publikowany przez Bioard Times (rozmawia w nim m.in. z organizatorami Twierdzy – Mart¹, Mateuszem i Marcinem – jeœli jesteœcie ciekawi, co maj¹ do powiedzenia o swoim przedsiêwziêciu, zapraszamy tutaj: <http://boardtime.pl/2015/02/audycja-w-otwarte-karty-odcinek-4-wywiad-z-organizatorami-konwentu-twierdza.html>), odwiedziny Thistroy Games w osobie Micha³a Kezia prezentuj¹cego najnowsz¹ grê *Mars: Kolonizacja* oraz stoisko wydawnictwa Egmont prezentuj¹ce sporo tytu³ów z oferty wydawniczej.

Organizatorzy przygotowali dla odwiedzaj¹cych cztery turnieje w gry planszowe. Zosta³y one podzielone pod k¹tem trudnoœci i roz³oœone na oba dni imprezy, tak aby kaœdy móg³ wzi¹æ udział i wygraæ nagrodê. A nagród by³o sporo, poniewaœ nagrodzono w kaœdym turnieju po trzy osoby z najlepszym wynikiem. Osoby czuj¹ce siê dobrze w konkurencjach rysunkowych mog³y wykazaæ siê talentem plastycznym, bior¹c udział w konkursie doœliczonym do ankiety badaj¹cej zainteresowania i oczekiwania odwiedzaj¹cych wzglêdem eventu. Jej wyniki publikowane s¹ na profilu FB Twierdzy.

Jak zapewniali organizatorzy, nie jest to ostatnia Twierdza w AJD w bieo¹cym roku. Plan obejmuje œ¹cznie cztery edycje. Jeœli przypad³y wam do gustu nowoczesne planszówki lub chcecie je dopiero poznaæ, przygotujcie siê na wizytê 27 i 28 czerwca, a takœe we wrzeœniu i grudniu.

Karol Parkitny

Sympatycy planszówek i karcianek podczas IX Twierdzy, fot.: arch.

SEMINARIUM WYDZIAŁU MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEGO

4 marca 2015 roku w Auli 1023 odbyło się Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii Jana Długosza. Wykład **Komercjalizacja badań naukowych nowym wyzwaniem dla polskiej nauki** przedstawił **dr hab. Tadeusz Pietrucha, prof. UM** z Zakładu Biotechnologii Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i Bio-Tech Consulting sp. z o.o.

Streszczenie wykładu przygotowane przez profesora Tadeusza Pietruchę:

Z ekonomicznego punktu widzenia działalność naukowa jest przetwarzaniem (zamianą) środków finansowych na wiedzę. W tradycyjnym etosie uprawiania nauki pozyskana w wyniku prowadzonych badań naukowych wiedza staje się własnością publiczną i jest powszechnie udostępniana poprzez publikacje naukowe. Działalność ta nie wymaga żadnego dodatkowego uzasadnienia, gdyż samo poznanie uznawano za wartość samą w sobie. Przywiązanie do rozwoju cywilizacyjnego, jakie obserwujemy już od drugiej połowy XX w., spowodowało, że społeczeństwo będzie głównym sponsorem działalności naukowej postawiło przed naukowcami dodatkowe wymagania. Nie kwestionujemy dotychczasowego etosu nauki, oczekujemy od naukowców również ekonomicznego zwrotu zainwestowanych środków finansowych.

Sposobem na odzyskanie, a co więcej – na znaczne zwiększenie korzyści z dokonanej inwestycji jest komercjalizacja wyników badań naukowych. Oczywiście proces komercjalizacji zawsze w jakis sposób towarzyszy nauce, odbywa się on jednak zazwyczaj poza społecznością naukowców.

Dynamiczny rozwój nauk, zwłaszcza przyrodniczych i medycznych spowodował, że w proces komercjalizacji muszą się aktywnie włączyć naukowcy, przynajmniej ich znaczna część. Osoby spoza tego środowiska nie są w stanie w pełni dostrzec możliwości, jakie dają współczesne odkrycia naukowe, ani też nie posiadają wystarczającej wiedzy i umiejętności, by w pełni przeprowadziły samodzielnie cały proces od wyników badań w laboratorium naukowym do innowacyjnego produktu.

Sukces w nowoczesnej gospodarce zależy od tego, czy środowisko naukowe w swej znacznej części będzie rozumieć tę konieczność i będzie w stanie jej poddać. Oznacza to radykalne wyjście poza dotychczasowy schemat działania, wynikający z tradycyjnego rozumienia etosu naukowca.

(Tadeusz Pietrucha)

Wykład dr. hab. Tadeusza Pietruchy, prof. UM z Zakładu Biotechnologii Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i Bio-Tech Consulting sp. z o.o., fot.: arch.

Seminarium prowadziła prodziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego ds. nauki dr hab. Małgorzata Makowska-Janusik, prof. AJD.

Profesor Pietrucha na wykładzie powiedział, że w Stanach Zjednoczonych fakt, że obronił doktorat, później zostanie profesorem, to twoja prywatna sprawa. Liczy się to, kiedy uzyskasz patent, czyli twoje osiągnięcie badawcze jest przypisane tobie i po wdrożeniu patentu zaczyna przynosić zysk. Czyli praca badawcza zyskuje wymiar ekonomiczny i wywołuje pieniądze, które zaczynają się zwracać, a następnie przynosić dochód.

Inny przykład: Polska ma 36 milionów mieszkańców i rocznie jest uzyskiwanych 60 patentów. Finlandia ma 5 milionów mieszkańców i rocznie 600 patentów. Dane mogą się różnić, ważne jest, że Polska dopiero zaczyna wchodzić w system komercjalizacji badań naukowych.

W ramach dyskusji po wykładzie pytanie od magistra Krzysztofa Maternickiego: – Co dla pana byłoby największą przeszkodą na drodze komercjalizacji wyników badań?

Odpowiedź: – Przekonanie mojej żony, by odejść z uczelni i zaangażować się w działalność gospodarczą. Wiem, że to z rezygnacją ze stałych i pewnych dochodów, co w przypadku posiadania dzieci nie jest decyzją prostą.

Dodam, że profesor powiedział, że był w tej sprawie spór z żoną: – Troje dzieci, a ja chcę zrezygnować ze stałych i pewnych dochodów, z ustabilizowanego życia. Było to w latach dwudziestych.

Wojciech Gruhn

KOLEJNE UMOWY O WSPÓŁPRACY NAUKOWEJ

7 stycznia br. dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego dr hab. Janusz Kapuśniak, prof. AJD podpisał umowę o współpracy z prof. Igorem Laciakiem – dyrektorem Instytutu Polimerów Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie. Umowa partnerska zakłada inicjowanie i rozwijanie współpracy naukowej pomiędzy dwiema jednostkami, organizowanie wymiany naukowej pracowników i doktorantów, wspólne organizowanie konferencji, sympozjów i seminariów naukowych oraz wspólne przygotowanie projektów badawczych i aplikowanie w konkursach grantowych.

Dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego dr hab., prof. AJD Janusz Kapuśniak udziela wywiadu Telewizji NTL, fot.: arch.

8 grudnia dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego dr hab., prof. AJD Janusz Kapuśniak podpisał umowę o współpracy z prof. Neli Kosev – dyrektorem Instytutu Polimerów Bułgarskiej Akademii Nauk w Sofii. Umowa partnerska zakłada inicjowanie i rozwijanie współpracy naukowej pomiędzy dwiema jednostkami, organizowanie wymiany naukowej pracowników i doktorantów, wspólne organizowanie konferencji, sympozjów i seminariów naukowych oraz wspólne przygotowanie projektów badawczych i aplikowanie w konkursach grantowych.

AJD CZŁONKIEM CENTRUM POLINTEGRA

W ostatnich dniach rektor Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie dr hab. inż. prof. AJD Zygmunt Błak otrzymał informację o przyjęciu naszej Uczelni do Centrum Polintegra (Ponadregionalne Centrum Naukowo-Przemysłowe (Bio) – Polimery – Materiały – Technologie dla Gospodarki). Dzięki zaangażowaniu dziekana Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego dr hab. prof. AJD Janusza Kapuśniaka nasza Uczelnia znalazła się w składzie niezwykle silnego konsorcjum wielkiego przemysłu i nauki.

Inicjatorami utworzenia Centrum POLINTEGRA są: Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych w Łodzi, Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej w Kędzierzynie-Koźlu oraz Instytut Chemii Przemysłowej w Warszawie. Wiodącym doradcą biznesowym Centrum POLINTEGRA jest PwC Polska. Uroczystość powstania Centrum odbyła się w War-

DOKTORANTKA NA WYKŁADZIE W HONG-KONGU

Pracownik AJD z Wydziału Sztuki, doktorantka Renata Ochoa-Dłderska została zaproszona na Międzynarodową Konferencję Naukową ERMM 2015 2nd International Conference on Education Reform and Modern Management, która miała miejsce w dniach 19-20 kwietnia 2015 r. w Hong-Kongu, organizowaną przez ASIRC Advanced Science And Industry Research Center. Doktorantka wygłosiła referat na temat: The 1999 education reform: An analysis of the Reform implementation and impact on Arts Education in Poland. Nawiązała kontakty z pracownikami następujących uczelni: The University of Hong-Kong, Saga University Japan, Chitose Institute of Science and Technology Hakkaido, Japan, Northwestern Polytechnical University Shaanxi, China.

Renata Ochoa-Dłderska, fot.: arch.

szawie 27 października 2014 r. Umowę powołała Centrum podpisał przedstawiciel 33 jednostek naukowych i 29 firm przemysłowych.

Celem Centrum jest organizowanie współpracy nauki i biznesu dla rozwoju nowoczesnych technologii polimerowych w przemyśle. Unia Europejska wspiera rozwój w tym obszarze, który jest postrzegany jako innowacyjny i tworzący przewagę konkurencyjną Wspólnoty. Rozwój współpracy w sektorze tworzyw polimerowych będzie wspierany w nowej Perspektywie Finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

Centrum będzie koordynować i promować działania zmierzające do opracowania nowych technologii i ich komercjalizacji, kreować wspólne działania innowacyjne na etapie prac koncepcyjnych i rozwojowych, wspierać współpracę naukowo-techniczną między jednostkami naukowo-badawczymi a podmiotami gospodarczymi, rozwijać współpracę z instytucjami zagranicznymi oraz promować powstanie Programu Strategicznego i Programów Sektorowych w obszarach: syntezy, modyfikacji, przetwórstwa i aplikacji (bio) – polimerów.

DUŻY SUKCES WYDZIAŁU MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEGO!

Dzięki staraniom dziekana dr. hab. prof. AJD Janusza Kapuścińskiego Wydział Matematyczno-Przyrodniczy został członkiem stowarzyszonym Europejskiej Polisacharydowej Sieci Doskonałości (The European Polysaccharide Network of Excellence) – EPNOE).

EPNOE jest siecią badawczą i edukacyjną działającą na podstawie kontraktu nr 500375-1 podpisanego przez Komisję Europejską i członków konsorcjum, mającego na celu rozwój nowych, funkcjonalnych materiałów polisacharydowych jako alternatywnych do produktów ropopochodnych. Sieć składa się z 16 partnerów akademickich i instytutów badawczych z 9 krajów europejskich. Głównym misją Stowarzyszenia EPNOE jest:

- rozwój sieci doskonałości nazwanej „The European Polysaccharide Network of Excellence” w celu wzrostu i rozpowszechniania wiedzy dotyczącej polisacharydów
- prowadzenie wielodyscyplinarnych badań w obszarze polisacharydów, ich wytwarzania, przetwarzania i stosowania
- działalność edukacyjna młodych naukowców
- wymiana naukowców oraz rozpowszechnianie wiedzy i rezultatów badań dotyczących polisacharydów
- silna współpraca z przemysłem europejskim
- organizowanie spotkań, seminariów i konferencji

Stowarzyszenie EPNOE utworzyło trwały pomost pomiędzy partnerami naukowymi EPNOE oraz przedsiębiorstwami przemysłowymi produkującymi polisacharydy w postaci powstania Business Industry Club (BIC). BIC został utworzony dla zwiększenia współpracy z partnerami przemysłowymi, zapewnienia działalności badawczej i szkoleniowej, zrozumienia potrzeb i oczekiwań przemysłu w dziedzinie polisacharydów, organizowania wspólnych projektów badawczych, umożliwienia dostępu do rezultatów badań, zapewnienia bezpośredniego kontaktu z naukowcami EPNOE, sygnalizowania nowych trendów w nauce i technologii.

Członkami regularnymi EPNOE są:

- CEMEF, ARMINES-Ecole des Mines de Paris/CNRS, France
- University of Natural Resources and Applied Life Sciences, Department of Chemistry (CD-Laboratory), Austria
- Centre of Excellence for Polysaccharide Research at the University of Jena, Germany
- Fraunhofer-Institute for Applied Polymer Research, Germany

- VTT Biotechnology, Finland
- Process Chemistry Group, Laboratory of Forest Products Chemistry and Department of Chemical Engineering, Aabo Akademi University, Finland
- “Petru Poni” Institute of Macromolecular Chemistry, Romania
- Laboratory for Characterization and Processing of Polymers, University of Maribor, Slovenia
- Agrotechnology and Food Innovations, Netherlands
- Thüringische Institut für Textil- und Kunststoff-Forschung, Germany
- Institute of Biopolymers and Chemical Fibres, Poland
- School of Biosciences, Division of Food Sciences, University of Nottingham, UK
- Institute of Textile Chemistry and Textile Physics, Christian Doppler Laboratory for Textile and Fibre Chemistry in Cellulosics, University Innsbruck, Austria, Austria
- Department of Science, Technology and Society, University of Utrecht, Netherlands
- University of Graz, Austria
- Johann Heinrich von Thünen Institute, Germany

Dzięki sieci powstały liczne wspólne projekty badawcze, prowadzone są testy oraz przygotowana została pula 200 instrumentów do wykorzystania przez członków sieci. Co równie ważne, partnerzy EPNOE zainicjowali setki projektów, z czego dużą część we współpracy z organizacjami zainteresowanych stron i stowarzyszeniami naukowymi. Poprzez wymiany studenckie i nowe kursy wspierana jest także edukacja w dziedzinie polisacharydów.

Przewiduje się, że EPNOE stanie się organizacją naukową i edukacyjną w obszarze polisacharydów, ich wytwarzania, przetwarzania i stosowania. Dzięki intensywnej współpracy z EPNOE europejskie przedsiębiorstwa będą miały możliwość rozwoju i produkcji nowych, funkcjonalnych wyrobów stanowiących realną alternatywę dla produktów wytwarzanych z surowców nieodnawialnych. Więcej informacji na stronie: www.epnoe.eu

EPNOE co dwa lata organizuje konferencję naukową EPNOE International Polysaccharide Conference. Od 2013 r. współorganizatorem konferencji jest American Chemical Society. Czwarta z serii konferencja zatytułowana **Polysaccharides and polysaccharide-based advanced materials: from science to industry** odbędzie się w Warszawie w dniach 18-22 października 2015 r., a Akademia im. Jana Długosza jest jednym ze współorganizatorów. Więcej informacji na stronie: <http://epnoe2015.ibwch.lodz.pl/>

KONFERENCJA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

9 grudnia 2014 r. w Sali Sesyjnej Starostwa Powiatowego w Częstochowie odbyła się konferencja naukowa **Praca socjalna między teorią i praktyką, tradycją a współczesnością**. Impreza zorganizowana przez Zakład Pracy Socjalnej i Zdrowia Publicznego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Starostwo Powiatowe w Częstochowie i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie honorowym patronatem objęli: dr hab. inż. prof. AJD Zygmunt Błk, JM Rektor Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie oraz Andrzej Kwapisz, Starosta Częstochowski.

Spotkanie obecności zaszczylicili: wicestarosta powiatu częstochowskiego Henryk Kasiura, JM Rektor Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie dr hab. inż. prof. AJD Zygmunt Błk, dziekan Wydziału Pedagogicznego AJD w Częstochowie dr hab. Grażyna Ryga, JM Rektor Wyższej Szkoły Lingwistycznej w Częstochowie dr Edyta Sadowska, radny Sejmiku Wojewódzkiego dr Ryszard Majer, radna Rady Powiatu Częstochowskiego i dyrektor MOPS w Częstochowie Barbara Mizera, dyrektor PCPR w Częstochowie Katarzyna Buchajczuk, dyrektor filii WUP w Częstochowie Marcin Biernat, przedstawiciel PUP w Częstochowie dr Elżbieta Antosz, kurator Sąd Okręgowy Alina Kula, dyrektor MOPS w Krakowie Józefa Grodecka, przedstawiciele organizacji pozarządowych: prezes Stowarzyszenia Opieki Hospicyjnej Ziemi Częstochowskiej Anna Kaptacz, przedstawiciel Towarzystwa św. brata Alberta Adrian Skrzypczak, członek Zarządu Fundacji św. Barnaby Marcin Jędryka, przedstawiciel Policji Ewa Cupia. Obecni byli również przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej miasta i regionu, pracownicy Zakładu Pracy Socjalnej i Zdrowia Publicznego AJD, studenci kierunków praca socjalna oraz pedagogika, specjalności geragogika.

W trakcie oficjalnej części spotkania wręczono plakiety

„Miejsce przyjazne seniorom”. Laureatami konkursu, organizowanego przez Stowarzyszenie Pracy Socjalnej Auxilio Venire w 2014 r. zostali:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie - jednostka organizacyjna samorządu powiatowego, która pod kierownictwem Katarzyny Buchajczuk wspiera osoby starsze i niepełnosprawne z powiatu częstochowskiego;
- Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej Ziemi Częstochowskiej – organizacja pozarządowa pod kierunkiem Anny Kaptacz od lat wspiera osoby starsze terminalnie chore i ich rodziny;
- Café 29 – jednostka komercyjna, restauracja w Alejach Najświętszej Maryi Panny, miejsce, które serwuje nie tylko świetne dania, ale jest współorganizatorem szeregu imprez adresowanych do osób starszych.

Następnie głos zabrali: dr hab. prof. Uł Arkadiusz - ukiewicz, dr hab. prof. APS Jerzy Krzyszkowski, dr hab. Izabela Krasiejko (AJD), dr hab. prof. AJD Iwona Wagner, dr Anna Zasada-Chorab (WSP, Warszawa), dr Edyta Sadowska (WSL w Częstochowie), dr Jarosław Przeperski (UMK w Toruniu). W dyskusji panelowej, dotyczącej strategii rozwiązywania problemów społecznych związanych ze starością moderowanej przez dr hab. Izabelę Krasiejko udział wzięli: dr Mariola Mirowska, dr Monika Kowalczyk-Gnyp, dr Hanna Wieniewska-Łewińska i dr Ryszard Majer. Dalej – w sesji plenarnej wystąpili – Alina Kula (Sąd Okręgowy w Częstochowie), mgr Agata Siwek-Szczepanik (AJD), Barbara Mizera (MOPS w Częstochowie), Józefa Grodecka (MOPS w Krakowie), Jan Strzyczyński, Beata Kotlicka, Anna Kowalczyk (MOPS w Radomsku), Iwona Kremblewska (GOPS w Przyrowie), Małgorzata Surlej (GOPS w Dłubrowie Zielonej), Beata Sieradzka, Ewa Foltyn (DPS w Lelowie), Agnieszka Śędziwa-Kogut (Zespół Pieczy Zastępczej PCPR w Częstochowie).

Organizatorzy wyrażają nadzieję, że konferencja stała się miejscem wymiany doświadczeń oraz pogłębionej dyskusji naukowej na temat teorii i praktyki działań skierowanych na ewaluację, wdrażanie standardów w pomocy społecznej/pracy socjalnej oraz czerpania z tradycji pomocy społecznej.

Pragniemy, by spotkanie było przyczynkiem do integracji różnych perspektyw naukowych, sektorowych (pomocy i integracji społecznej, zatrudnienia, edukacji) oraz praktycznych - środowiskowych.

Hanna Wieniewska-Łewińska

Uczestnicy konferencji, fot.: M. Jędryka

AKT NOMINACYJNY DLA PROFESOR ELŻBIETY HURNIK

Prezydent RP Bronisław Komorowski w Pałacu Prezydenckim wręczył w dniu 21 stycznia akty nominacyjne nauczycielom akademickim oraz pracownikom nauki i sztuki. W znacym gronie znalazła się Elżbieta Hurnik, profesor nauk humanistycznych, pracownik Instytutu Filologii Polskiej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Profesor **Elżbieta Hurnik** zapisała na swoim koncie spore sukcesy naukowe. W październiku ubiegłego roku otrzymała Nagrodę im. Karola Miarki. W czerwcu obchodziła jubileusz 25-lecia pracy w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie oraz na rzecz kultury miasta.

Elżbieta Hurnik urodziła się w 1953 w Częstochowie. W latach 1972-1977 studiowała polonistykę na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Pod kierunkiem prof. dra hab. Ireneusza Opackiego napisała pracę magisterską oraz rozprawę doktorską na temat poezji międzywojennej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, którą obroniła w 1987. W latach 1976-1987 pracowała w Pałacu Młodzieży w Katowicach, w Dziale Czytelnictwa. Od 1 lutego 1987 związana jest zawodowo z Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie; początkowo pracowała na stanowisku asystenta, od 1 października 1987 – adiunkta. Od 1 października 1994 do 31 lipca 1997 pracowała jako lektor języka polskiego w Instytucie Kształcenia Tłumaczy Uniwersytetu Wiedeńskiego. 10 kwietnia 2001 uchwała Rady Wydziału Filologicznego w Katowicach uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa - literaturoznawstwa porównawczego. Od 1 lu-

tego 2002 pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Instytucie Filologii Polskiej AJD. Kieruje Zakładem Historii Literatury Polskiej XX Wieku i Literatury Najnowszej. Jest współorganizatorem cyklicznych konferencji „Czytanie Dwudziestolecia” (3 edycje), współredaktorem prac zbiorowych poświęconych recepcji dwudziestolecia międzywojennego (3 serie) i innych, Prac Naukowych AJD „Filologia Polska: Historia i Teoria Literatury” (4 serie). Prowadzi zajęcia z historii literatury Młodej Polski, XX wieku i literatury najnowszej, kultury regionu, metodyki pracy naukowej literaturoznawcy, seminarium magisterskie i doktorskie. Od 1 października 2012 jest kierownikiem studiów doktoranckich w dyscyplinie: literaturoznawstwo.

Gratulacje dla profesor Elżbiety Hurnik, fot.: arch.

SPOTKANIE Z PROFESOR GRZESIUK

18 kwietnia 2015 r. w ramach seminarium naukowego organizowanego przez Zespół Badawczy Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej odbyło się długo oczekiwane spotkanie z prof. zw. dr hab. Lidią Grzesiuk. Podczas kilku godzin pani profesor nie tylko udzieliła szeregu znaczących konsultacji, ale przede wszystkim poprowadziła wykład

Dr hab., prof. AJD Jarosław Jagieła dziękuje prof. zw. dr hab. Lidii Grzesiuk za przybycie, fot.: Z. Wieczorek

otwarty „Jak korzystać z psychoterapii?”. Podczas wykładu zwróciła uwagę na szereg istotnych kwestii związanych ze znaczeniem psychoterapii w życiu człowieka, ale także podzieliła się wynikami badań dotyczącymi m.in. wykształcenia psychoterapeutów oraz szkół psychoterapeutycznych. Spotkanie zakończyło się niezmiernie miłym akcentem składania przez panią profesor autografów w licznych podręcznikach jej autorstwa. Warto dodać, że po wykładzie na miłego gościa, a także członków Zespołu Badawczego EAT czekał uroczysty poczęstunek zorganizowany przez Studentów Naukowego Koła Terapeutów, za który serdecznie dziękujemy.

Warto przypomnieć, że zaproszenie prof. zw. dr hab. Lidii Grzesiuk było trzecim tego typu inicjatywą Zespołu Badawczego, który dotychczas zorganizował spotkania z Magdaleną Sękowską (przedstawicielem Europejskiego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej) oraz dr hab., prof. UMCS Dorotą Pankowską.

Adrianna Sarnat-Ciastko

PTP NA WYDZIALE PEDAGOGICZNYM

PTP

P O L S K I E
T O W A R Z Y S T W O
P E D A G O G I C Z N E
O D D Z I A Ł C Z Ę S T O C H O W S K I

Polskie Towarzystwo Pedagogiczne powstało z inicjatywy profesorów, członków Polskiej Akademii Nauk, Wincentego Okonia i Bogdana Suchodolskiego. 19 marca 1981 roku prezydent miasta stołecznego Warszawy podjął decyzję o wpisaniu Towarzystwa do rejestru stowarzyszeń i zwinięciu, którego załącznikiem był wcześniej opracowany Statut PTP. 24 kwietnia 1981 roku odbył się zjazd członków założycieli PTP. Wzięli w tym udział 30 osób oraz 13 członków Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN. W trakcie zjazdu wybrano w drodze głosowania władze Towarzystwa. Na przewodniczącego został wybrany Mikołaj Kozakiewicz. Profesor Bogdan Suchodolski został jednocześnie wybrany honorowym przewodniczącym PTP.

Wykład prof. dr. hab. Macieja Sys³o, fot.: arch.

Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, które za swój cel stawia udział w rozwoju nauk pedagogicznych i popularyzacji ich osiągnięć w kraju i za granicą, od 2009 roku jest członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Badań Edukacyjnych (European Educational Research Association - EERA). Działalność EERA dotyczy wzmocnienia wymiany idei dotyczących badań edukacyjnych pomiędzy europejskimi naukowcami, promowania współpracy badawczej, podniesienia jakości badań naukowych i zaoferowania niezależnego doradztwa dla polityków oświatowych krajów europejskich, kadry zarządzającej i kierowniczej oświaty oraz dla praktyków w zakresie prowadzenia europejskich badań edukacyjnych.

Oddział częstochowski od początku swojego istnienia funkcjonuje przy Wydziale Pedagogicznym AJD. Został z inicjatywy dr Joanny Juszczyk-Ryga³o reaktywowany i od 2013 roku rozpoczął swoją działalność. Dr Joanna Juszczyk-Ryga³o pełni funkcję przewodniczącej oddziału.

Głównymi celami działalności oddziału PTP są udział w rozwoju i popularyzacji osiągnięć nauk pedagogicznych oraz propagowanie wiedzy pedagogicznej poprzez podejmowanie przedsięwzięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych. Ważnym zadaniem jest tworzenie w ramach Towarzystwa możliwości współdziałania i wymiany doświadczeń między pedagogami w regionie częstochowskim a profesjonalistami zatrudnionymi zarówno w szkołach wyższych, jak i w szeroko pojmowanym sektorze

Wykaz wykładów otwartych na zebraniach Oddziału Częstochowskiego PTP:

Prof. dr hab. inż. Sławomir Iskierka (Politechnika Częstochowska): Wyzwania stojące przed edukacją w dobie społeczeństwa informacyjnego	Prof. dr hab. Lech Mankiewicz (Polska Akademia Nauk): Nowe technologie – nowa filozofia edukacyjna, czyli jak może wyglądać edukacja przyszłości
Prof. dr hab. Jadwiga Hanisz (WSP w Łodzi): Edukacja wczesnoszkolna jako przygotowanie dziecka do rozumienia świata, w którym żyje	Dr Bogdan Wszołek (Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie): Rozważania wokół Gwiazdy Betlejemskiej (wykład i prezentacja w Kinie Sferycznym Planetarium AJD)
Prof. dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz (Uniwersytet Opolski): Lokalna polityka oświatowa – dylematy i perspektywy	Dr Edyta Sadowska (Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie): Charyzma, obowiązek czy powinność – sylwetka nauczyciela na obczyźnie (ZSRR, Bliski i Środkowy Wschód, 1939–1947)
Ks. prof. dr hab. Paweł Wolnicki (Wyższe Seminarium Duchowne, AJD w Częstochowie): Etyka i moralność w edukacji	Prof. dr hab. Maciej M. Sys³o (Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet im. M. Kopernika w Toruniu): Edukacja a technologia – w poszukiwaniu zrozumienia i porozumienia
Prof. dr hab. Maciej Sys³o (Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet im. M. Kopernika w Toruniu): Technologia informacyjna na usługach personalizacji kształcenia	Prof. dr hab. Renata Nowakowska-Siuta (Uniwersytet Warszawski): Interwencyjny charakter badań porównawczych a polska polityka edukacyjna. Przykład dwóch kolizji.
Prof. dr hab. Anna Turuła (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie): Nowoczesne technologie w nowoczesnej edukacji	

oświaty, kultury i polityki społecznej. Oddział Czêstochowski PTP jest środowiskiem współpracy, w które angażuj¹ siê nie tylko naukowcy, dydaktycy i menedżerowie oświatowi, ale tak¿e nauczyciele i wychowawcy ró¿nego typu placówek oświatowych. Obecnie liczy 32 aktywnych członków.

Ramowy program pracy Oddziału Czêstochowskiego zak³ada miêdzy innymi:

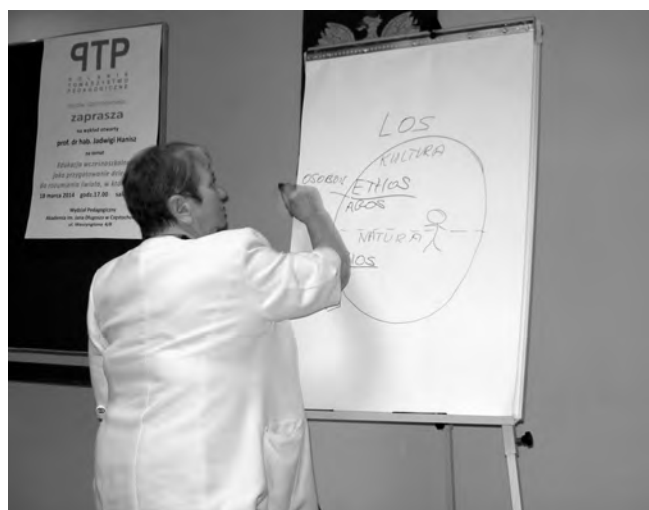
- organizowanie cyklicznych spotkań naukowych, szkoleñ, seminariów i konferencji,
- integracjê lokalnego środowiska pedagogów poprzez współpracê członków Towarzystwa,
- poznanie pedagogicznych środowisk naukowych z innych ośrodków krajowych oraz zagranicznych,
- wspieranie członków Towarzystwa w ich rozwoju i dzia³aniach pedagogicznych,
- współpracê z lokalnymi i krajowymi w³adzami oświatowymi,
- współpracê z instytucjami edukacyjnymi i organizacjami społecznymi zajmuj¹cymi siê dzia³alnoœci¹ edukacyjn¹ i opiekuñczo-wychowawcz¹,
- promocjê badañ i doskonalenia warsztatu pracy pedagogicznej,
- popularyzowanie innowacji pedagogicznych i rozwijanie kultury pedagogicznej w środowisku lokalnym,
- wspieranie członków Towarzystwa w tworzeniu grup badawczych integruj¹cych lokalne środowisko pedagogów.

Członkiem zwyczajnym PTP mo¿e zostaæ ka¿da osoba, która ma ukoñczone studia pedagogiczne lub kwalifikacje, które Zarz¹d Oddziału Terenowego uzna za równorzêdne i jednocześnie spe³nia przynajmniej jeden z nastêpuj¹cych warunków: 1) ma opublikowany dorobek z dziedziny nauk

pedagogicznych lub pokrewnych, 2) ma znacz¹cê osi¹gniêcia w zakresie praktyki pedagogicznej. Wystarczy wype³niæ deklaracjê członkowsk¹ oraz uzyskaæ rekomendacjê dwóch członków wprowadzaj¹cych. Druk deklaracji mo¿na otrzymaæ w siedzibie Oddziału (pokój 325 w budynku Wydziału Pedagogicznego AJD przy ul. Waszyngtona 4/8), tam te¿ mo¿na uzyskaæ pomoc w sprawie rekomendacji członków wprowadzaj¹cych.

Oddział Czêstochowski PTP ma swoj¹ zak³adkê na oficjalnej stronie Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego (www.ptp-pl.org), gdzie mo¿na znaleŹæ aktualne informacje o organizowanych przez Oddział wyk³adach otwartych.

Joanna Juszczyk-Ryga³³⁰

Wyk³ad prof. dr. hab. Jadwigi Hanisz, fot.: arch.

NOBLIŒCI MAJ¹ SŁABOŒĆ DO AJD

Instytut Wychowania Fizycznego, Turystyki i Fizjoterapii Akademii im. Jana D³ugosza oraz czasopismo Archives of Budo (IF=0.839) bêd¹ organizatorami pierwszego Œwiatowego Kongresu pt. „Zdrowie i Sztuka Walki w Ujêciu Interdyscyplinarnym”. Patronat nad tym wydarzeniem obj¹³ laureat Pokojowej Nagrody Nobla Lech Wa³êsa, który wstêpnie zapowiedzia³ swój udział. Planowany termin to 17-19 wrzeœnia 2015, miejsce: obiekt AJD.

Zadaniem Kongresu jest naukowa argumentacja uzasadniaj¹ca sta³e wzmacnianie wszystkich aspektów zdrowia poprzez racjonalne praktyki sztuk walki jako przeciwwagi dla ekspansji kultury przemocy.

Z ramienia naszej uczelni Przewodnicz¹cym Komitetu Organizacyjnego jest dr hab. prof. AJD Zygmunt B¹k,

Fot.: arch.

a Sekretarzem Kongresu dr hab. prof. AJD Jacek W¹sik.

Strona kongresu www.congress.archbudo.com

Nie po raz pierwszy noblista weŹmie udział w konferencji w AJD. We wrzeœniu 2014 roku w symposium chemików uczestniczy³ Japoñczyk Ei-ichi Negishi.

ZBIGNIEW KALEMBA (1936-2015)

Z g³ębokim żalem informujemy o śmierci prof. Zbigniewa Karola Kalemba, kompozytora, pianisty, dyrygenta, pedagoga, dziekana Wydziału Wychowania Artystycznego AJD w latach 1996–2002, kierownika Zakładu Dyrygowania w Instytucie Muzyki w latach 1995–1998, wybitnej postaci świata jazzu i muzyki rozrywkowej w Polsce. Rodzinie i Przyjacio³om Profesora sk³adamy wyrazy wspó³czucia.

Dyrekcja i Pracownicy Instytutu Muzyki AJD

Zbigniew Kalemba urodzi³ siê w Miko³owie w 1936 roku. By³ absolwentem Państwowej Wyższej Szko³y Muzycznej w Katowicach w klasie fortepianu u prof. Zbigniewa Œwiñskiego.

Pierwsze kompozycje nagra³ w 1954 roku z Orkiestr¹ Polskiego Radia w Katowicach. Wspó³pracowa³ jako pianista i kompozytor z orkiestrami Jerzego Haralda, Stefana Rachonia, Filharmonii Œskiej, bra³ udzia³ w wielu prestiżowych festiwalach krajowych i zagranicznych.

W latach 1965–1977 by³ kierownikiem zespo³u muzycznego METRUM przy Rozg³oœni PR w Katowicach. W latach 1982–1990 by³ Dyrektorem Naczelnym i Artystycznym Państwowej Operetki Œskiej w Gliwicach. Pragn¹c rozszerzyæ tradycyjny repertuar operetkowy, w 1984 roku utworzy³ Scenê Eksperymentaln¹. W 1983 roku za jego staraniem powsta³o Policealne Studium Wokalno-Baletowe, dzia³aj¹ce przy Operetce Œskiej, kszta³c¹ce adeptów scen muzycznych.

W 1959 roku Zbigniew Kalemba obj¹³ funkcjê dyrektora Spo³ecznego Ogniska Muzycznego w Tychach, prowadzi¹c jednocześnie klasê fortepianu. W latach 1962–1969 by³ zatrudniony w Państwowym Liceum Muzycznym w Katowicach, gdzie prowadzi³ zespo³y o profilu rozrywkowym

oraz uczy³ fortepianu.

W 1968 roku zwi¹za³ siê z Pañstwow¹ Wyższ¹ Szko³¹ Muzyczn¹ w Katowicach (obecnie Akademi¹ Muzyczn¹). Z jego inicjatywy w 1968 roku powsta³o Studium Muzyki Rozrywkowej, które rok póŹniej zosta³o przekszta³cone w jedyny w kraju samodzielny Wydzia³ Muzyki Rozrywkowej. Przez 12 lat pe³ni³ funkcjê dziekana Wydzia³u i kierownika Katedry Jazzu i Muzyki Rozrywkowej. Prowadzi³ równoczeœnie klasê aranżacji i kompozycji. Z katowick¹ uczelni¹ by³ czynnie zwi¹zany do 2002 roku.

Wśród jego absolwentów znajduj¹ siê pedagodzy Instytutu Jazzu: prof. Andrzej Zubek, prof. Jerzy Jarosik, oraz S³awomir Kulpowicz, Stanis³aw Sojka i inni. Big-Band PWSM pod jego dykcj¹ wyst¹pi³ na wielu znac¹cych festiwalach jazzowych, zdobywaj¹c laury.

Prowadzi³ kursy interpretacji jazzowej w kraju i za granic¹, przewodniczy³ w konkursach muzycznych, by³ konsultantem szkolnictwa artystycznego I i II st. Departamentu Szkolnictwa Artystycznego Ministerstwa Kultury i Sztuki. Jest twórc¹ ponad 300 kompozycji, w tym utworów symfonicznych, a tak¿e muzyki filmowej m.in. do filmu „Struktura kryszta³u” w reżyserii Krzysztofa Zanussiego.

RYSZARD SZWED (1939-2015)

Zmarł prof. zw. dr hab. Ryszard Szwed, emerytowany pracownik Wydziału Filologiczno-Historycznego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (wcześniej Wyższej Szkoły Pedagogicznej). W latach 1996-2002 pełnił funkcję rektora Uczelni (WSP, I i II kadencja).

Profesor zmarł 18 maja 2015 r., miał 76 lat. Msza Święta - ańska odbyła się 22 maja o godz. 14.00 w Kościele pw. Św. Pio przy Cmentarzu Nowym w Radomsku. Uroczystości pogrzebowe miały miejsce na Cmentarzu Nowym w Radomsku.

Ryszard Szwed urodził się 4 stycznia 1939 roku w Radomsku. Kształcił się w Studium Nauczycielskim w Piotrkowie Trybunalskim, a później na Wydziale Filologiczno-Historycznym WSP w Krakowie. Uczelnię ukończył w 1965 roku. W 1977 roku uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych (rozprawa pt. „Powstanie styczniowe w Zagłębiu Dąbrowskim”). Pracował jako nauczyciel w Liceum Pedagogicznym w Radomsku. Następnie pełnił funkcję dyrektora Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim, a później dyrektora I LO w Radomsku. Z naszą Uczelnią związany od 1990 roku. Zajmował się okresem dwudziestolecia międzywojennego. W efekcie powstała rozprawa zatytułowana „Samorząd terytorialny w polityce i działalności PPS 1918-1939”. Stała się ona podstawą do nadania stopnia doktora habilitowanego (przez Uniwersytet Łódzki).

Zainteresowania naukowca koncentrowały się wokół dziejów Częstochowy. Wielokrotnie organizował konferencje, których przedmiotem była przeszłość miasta i regionu. Efektem tych działań stały się publikacje, które mają ogromne znaczenie w poznaniu i popularyzacji przeszłości Częstochowy i regionu.

W 1996 roku został wybrany rektorem WSP (I kadencja). Jego wkład w rozwój Uczelni, to przede wszystkim znaczny wzrost liczby studentów (do 11 tysięcy), a także uruchomienie nowych kierunków studiów i specjalności: język angielski - język biznesu, praca socjalna, administracja, zarządzanie i marketing. Powstały nowe biblioteki: Instytutu Filologii Obcych i Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego. W 1999 został drugi raz wybrany rektorem WSP. Okres ten przeszedł do historii Uczelni jako czas kampanii na rzecz utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego (z przekształcenia WSP). Profesor zabiegał o wsparcie idei władze Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Częstochowskiej, Instytutu Teologicznego i Politechniki Częstochowskiej. Dzięki jego zasługom był rozwój bazy lokalowej Uczelni. Pozyskano budynki przy ul. Waszyngtona 4/8 (główny obiekt Uczelni, obecnie mieści się w nim m. in. rektorat) i przy ul. Jasnogór-

skiej. Zakończono budowę obiektu zlokalizowanego przy al. Armii Krajowej 13/15 (Instytut Fizyki). Rozpoczęto budowę magazynu Biblioteki Głównej (znajduje się przy al. Armii Krajowej 36a).

W 1989 roku prof. Ryszard Szwed został posłem na Sejm RP.

Promocje młodych magistrów, doktorów, recenzje prac doktorskich i habilitacyjnych oraz bogaty dorobek naukowo badawczy w postaci licznych publikacji (książki i artykuły naukowe), to zaledwie drobny wycinek ogromnego dorobku naukowca i dydaktyka, jakim był profesor Ryszard Szwed. Należy doliczyć udział w pracach komisji, które zajmowały się organizacją konferencji i seminariów naukowych. Był m.in. aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Historycznego. Sukcesy te ukoronował uzyskaniem w 2001 roku tytułu profesora. Doceniany przez liczne komisje i towarzystwa naukowe został udekorowany odznaczeniami: Złotym Krzyżem Zasługi dla ZHP oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Ryszarda Szweda zapamiętamy jako człowieka życzliwie nastawionego do studentów, przyjaciela i kolegę wielu z nas. Łączył w sobie duszę naukowca, z ogromną intuicją dociekliwego badacza przeszłości. Zawsze był uśmiechnięty, zdolny poświęcić swój czas osobom zainteresowanym historią oraz potrzebującym wsparcia.

*opr. Marek Makowski
(przygotował wspomnienie, skorzystano z materiału zawartego w książce „Droga do Akademii (WSN-WSP-AJD 1971-1974-2004)”, pod redakcją Ryszarda Szweda)*

KOLEKCJA XIX-WIECZNEJ GRAFIKI PRASOWEJ W ZBIORACH BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

W kolekcji grafik gromadzonych przez Bibliotekę Główną AJD na uwagę zasługują drzeworyty sztorcowe. Nie są wprawdzie tak cenne jak drzeworyty warsztatowe, gdzie grafik jest autorem pomysłu i jego realizatorem, ale warte są przedstawienia ze względu na sztukę wielu grafików i drzeworytników. Biblioteka posiada 112 jednostek inwentarzowych drzeworytów sztorcowych pochodzących przede wszystkim z „Tygodnika Ilustrowanego”, „Kłosów” i „Biesiady Literackiej”.

Dziewiętnaste stulecie można nazwać wiekiem czasopiśmiennictwa. W tym okresie znaczny procent produkcji wydawniczej stanowiły pisma ilustrowane. Do czołowych pism kulturalno-społecznych Polski drugiej połowy XIX wieku należały: „Tygodnik Ilustrowany” (1859–1939), „Kłosy” (1865–1890) oraz „Biesiada Literacka” (1876–1917). Trzeciymi pismami była różnorodna i bogata. Składają się na nią powieści pisarzy polskich i obcych, poezja, artykuły poświęcone problemom społeczno-moralnym, filozofii, literaturze, sztuce, historii, polityce, naukom przyrodniczym i wynalazkom technicznym. Walory estetyczne pism i ich popularność podnosiły zamieszczone reprodukcje dzieł plastycznych w technice drzeworytniczej. Były to portrety, sceny historyczne i rodzajowe, wedyuty oraz pejzaże. Oddziaływały sugestywnie na czytelników i kształtowały ich wyobraźnię oraz smak estetyczny.

W połowie XIX wieku drzeworyt rozpowszechnił się jako technika ilustracji w książkach i czasopiśmie, nadając ton ilustratorstwu tego czasu. Wydawcy i redakcje czasopiśmienniczych zatrudniali zarówno artystów, którzy dostarczali projektów, jak i drzeworytników, którzy projektom tym nadawali graficzne kształty. Rysunki przeznaczone specjalnie dla czasopiśmienniczych sporządzali najwybitniejsi ówczesni malarze: Aleksander i Maksymilian Gierymscy, Jan Matejko, Juliusz Kossak, Wojciech Gerson, Józef Gerson, Józef Pankiewicz, Władysław Podkowiński, Stanisław Witkiewicz. Szereg artystów np. Michał Elwira Andriolli czy Franciszek Kostrzewski spopularyzowało swoje nazwiska głównie dzięki opracowywaniu rysunków ilustracyjnych. Artyści, pracując na zamówienie, poruszali aktualne problemy ówczesnego życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego, a nieraz i politycznego.

Wśród drzeworytów ilustracyjnych kolekcjonowanych przez Bibliotekę Główną AJD najwięcej jest poświęconych Częstochowie i okolicom. Tematem tym zajmował się Adrian Mikołaj Gębocki, polski malarz, rysownik, litograf i pedagog. Człowiekiem życia związanym z Częstochową, gdzie

mieszkał i pracował jako nauczyciel rysunku w Gimnazjum Filologicznym. Wiele miejsca w swym dorobku poświęcił utrwaleniu zabytków architektury i kulturze regionu częstochowskiego. Rysował kościoły i klasztory Częstochowy, Kobucka, Mstowa i Truskolas wraz z zabytkowym

ich wyposażeniem, wnętrza pracowni częstochowskich malarzy i snycerzy. Dla „Kłosów” wykonał szereg rysunków poświęconych Jasnej Górze. Na szczególną uwagę zasługują drzeworyty, które z pietyzmem oddają atmosferę życia klasztornej: „Ceremonia zmieniania sukienki na cudownym obrazie Matki Boskiej na Jasnej Górze w Częstochowie” (ryt. A. Malinowski), „Refektarz klasztorny na Jasnej Górze w Częstochowie” (ryt. K. Wioniewski), „Sala Biblioteki w Klasztorze na Jasnej Górze w Częstochowie” (ryt. S. Antoszewicz) czy „Wielka sala w klasztorze na Jasnej Górze w Częstochowie” (ryt. M. Wioniewski). Do cyklu artykułów tego tygodnika wykonał także szereg prac przedstawiających eksponaty ze skarbca jasnogórskiego „Skarbiec na Jasnej Górze w Częstochowie”, „Laska pielgrzymia Mikołaja Radziwiłła Sierotki”, „Zakończenie różańca Mikołaja Radziwiłła Sierotki” czy „Armatka turecka w Skarbcu Jasnogórskim”. Życie przyklasztorne, sierpniowe pielgrzymki to także tematy przewijające się przez twórczość ilustratorską Gębockiego „Przybycie kompanii na odpust do Częstochowy” (ryt. J. H.), „Pamiętnik z Częstochowy” (ryt. W. Bojarski), „Stragany w Częstochowie” (ryt. P. Boczkowski) czy „Druga brama przed kościołem na Jasnej Górze w Częstochowie” (ryt. E.N.).

„Tygodnik Ilustrowany” drukował cykl artykułów Edwarda Chłopickiego „Częstochowskie strony” poświęcony wycieczkom po Częstochowie i jej okolicach. Trzeci cykl uzupełniały rysunki Ludomira Franciszka Dymitrowicza np. „Pałac w Chrystowie, od strony parku” (ryt. A. Malinowski), „Widok Kruszyny” (ryt. E. Nicz) czy „Widoki Radomska” (ryt. A. Malinowski).

Do częstochowskiej kolekcji drzeworytów należy również rysunek najwybitniejszego polskiego rysownika i ilustratora XIX wieku Michała Elwira Andriollego „Ksiądz Kordecki broni Częstochowy”. Biel i czerń rysunku oddaje spokój ksi. Kordeckiego i groźbę sytuacji na jasnogórskich murach.

Franciszek Kostrzewski to drugi wybitny rysownik tego okresu, malarz rodzajowy i karykaturzysta, znany przede wszystkim z humorystycznych scen z życia Warszawy.

W jego twórczości ilustratorskiej znalazły się również prace poświęcone Częstochowie i okolicy: „Olsztyn”, „Szczytki zamku w Mirowie”, „Zamek w Koszkwie”, „Zwaliska zamku w Bobolicach od południa” czy scenka rodzajowa „Powrót z Częstochowy” (ryt. E. Nicz). Wysoki poziom artystyczny ilustracje zawdzięczały rytownikom. Praca drzeworytnika wymagała biegłości w posługiwaniu się rylcem i artystycznych uzdolnień. Rytownik musiał nie tylko wyciąć wiernie rysunek, ale także oddać jego światło, a nawet nadać mu charakter kreski rysownika.

W swoich zbiorach Biblioteka przechowuje prace rytowane przez wielu znakomych drzeworytników. Jan Styfi to jeden z najwybitniejszych drzeworytników interpretacyjnych w Polsce. Stworzył m.in. cykl prac poświęconych Janowi Długoszowi „Święty Kazimierz na modlitwie” wg obrazu W. Cynka z Wystawy Obrazów Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Królestwie Polskim, „Jan Długosz (Longinus) kanonik krakowski, nominat arcybiskup lwowski” wg sztychu Ligbera, a także „Jan Długosz, nauczyciel dzieci Kazimierza Jagiellończyka” wg obrazu Walerego Eljasza.

Również znanym i cenionym drzeworytnikiem w kraju i za granicą był uczeń Styfiego, Józef Holewiński. Jego drzeworyty odznaczają się czystą i subtelną kreską, miękkością, delikatnym światłocieniem i znakomitą interpretacją oryginału. Spośród jego prac wybijają się przede wszystkim portrety np. studium „Józef Rychter w ośmiu charakterystycznych rolach” czy zamieszczony w „Kłosach” wizerunek Wojciecha Jastrzębskiego. „Wieluń. Ratusz z Bramy Krakowskiej w Wieluniu. Kościół Farny w Wieluniu”,

„Ksiądz Augustyn Kordecki w czasie oblężenia Częstochowy przez Szwedów” wg obrazu W. Eliasza oraz „Obrona Olsztyna przez Karlińskiego” kopia obrazu Alchimowicza to trzy prace Andrzeja Zajkowskiego w zbiorach Biblioteki. Zapisał się on na kartach historii drzeworytnictwa polskiego jako świetny, pełen inwencji, subtelny odtwórca rysunków wielu malarzy i rysowników, ale przede wszystkim Andriollego.

Ze scen rodzajowych i pejzaży zasłynął Edward Nicz. Jego drzeworyty pokazywane były na międzynarodowej wystawie w Berlinie w 1891 roku. Rytował m.in. „Powrót z Częstochowy” Franciszka Kostrzewskiego, czy „Wnętrze pracowni snycerskiej w Częstochowie” Adriana Mikołaja Głębockiego.

Gromadzona przez Bibliotekę Główną AJD XIX w. grafika prasowa może posłużyć jako jedno ze źródeł do badań nad dziejami sztuki i prasownictwa polskiego.

Renata Łęgownik

Bibliografia

1. C. Gajkowska, „Tygodnik Ilustrowany”, W: J. Bachórz, A. Kowalczyk, „Słownik literatury polskiej XIX wieku”, Wrocław 2002.
2. M. Grońska, „Nowoczesny drzeworyt polski (do 1945 roku)”, Wrocław 1971.
3. M. Opałek, „Drzeworyt w czasopiśmie polskim XIX stulecia”, Wrocław 1949.
4. „Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających: malarze, rzeźbiarze, graficy”. T. 1-8.
5. B. Szynkler, „Tygodnik ilustrowany Kłosa 1865-1890”, Wrocław 1981.

CYFROWE IDENTYFIKATORY DOI

Publikowanie w internecie, tworzenie zasobów cyfrowych, bibliotek i repozytoriów stało się w ostatnich latach zjawiskiem powszechnym. Oprócz długotrwałej archiwizacji i udostępniania cyfrowych obiektów konieczna stała się potrzeba ich dokładnej identyfikacji. W przypadku publikacji tradycyjnych system identyfikowania polega na przydzielaniu publikacjom znormalizowanych, jednoznacznych i niepowtarzalnych numerów typu ISBN, ISSN. Systemy identyfikacyjne stosowane są także dla obiektów sieciowych, gdy adresy internetowe URL zmieniają się zbyt często i wskazują jedynie lokalizację, a nie identyfikują jednoznacznie samego obiektu. Identyfikatorem dokumentu elektronicznego, który jest na stałe przypisany i nie zależy od jego fizycznej lokalizacji, jest DOI (Digital Object Identifier). Rejestracja DOI zajmuje się powstałe w tym celu agencje.

W 2014 r. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie podpisała w imieniu Wydawnictwa im. Stanisława Podobińskiego w Częstochowie umowę z konsorcjum CrossRef, będącym stowarzyszeniem wydawców literatury naukowej. Przynależność do CrossRefu umożliwia nadawanie wszystkim publikowanym w naszym wydawnictwie arty-

kułom unikalnych numerów DOI, które składają się z prefiksu definiującego wydawcę oraz sufiksu, który jednoznacznie określa dokument. Podstawowym cechem DOI jest jego stałość. Identyfikator DOI jest wyszukiwany poprzez <http://dx.doi.org>, gdzie pod konkretnym numerem artykułu przypisana jest jego internetowa lokalizacja URL. Pomimo zmiany adresu internetowego numer DOI pozostaje bez zmian.

Dodatkowym atutem artykułów opatrzonych numerem DOI jest ułatwienie użytkownika (poprzez jedno kliknięcie można przejść do pełnego opisu lub treści danego artykułu), a także zwiększa się znacznie widoczność dorobku naukowego pracowników.

Wydawnictwo naszej Uczelni od pewnego czasu nadaje identyfikatory DOI artykułom wydawanym w AJD, które dostępne są w „Bibliotece Cyfrowej AJD”. Dzięki temu artykuły opublikowane w naszym wydawnictwie są bardziej widoczne i mają większe szanse na cytowania. Efektem tych działań jest przykładowy widok z bazy CrossRef zawierający cyfrowy debiutancki numer Kultury Fizycznej z nadanymi numerami DOI.

Agnieszka Jońska, Iwona Mielczarek

VI AKADEMIA W BIBLIOTECE

Wspólnie z pracownikami Biblioteki im. dr. Władysława Biegańskiego akademicy odnieśli duży sukces. Jest nim VI edycja akcji „Akademia w Bibliotece”. Jak wynika z podsumowania zakończonej niedawno akcji, w 19 spotkaniach wzięło udział 1 140 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych i nie tylko (w 2014 – 490 osób, a w 2015 r. – 650). Popularyzacja wiedzy, pokazywanie nauki młodym ludziom w sposób przystępny i ciekawy, a także promocja AJD i czytelnictwa – zdaniem organizatorów akcji cele te zostały zrealizowane. Od września ruszają przygotowania do kolejnej akcji – „Akademii w Bibliotece VII”. Liczymy na jeszcze większe zainteresowanie ze strony szkół, częstochowian, a także akademików przygotowujących prezentacje. W tym miejscu trzeba przyznać, że już w tym roku akcja spotkała się z ogromnym zainteresowaniem. Osób chcących wykonać zgościło się tak dużo (a do tego były osoby zgłaszające dwa i więcej tematów), że przekroczyło to możliwości organizatorów. Za wszystko serdecznie dziękujemy!

1. Dr Violetta Jaros (Instytut Filologii Polskiej) – „*MY-WY-ONI w języku użytkowników CB-radia*” – 30 os.
2. Mgr Anna Konert (Instytut Filozofii, Socjologii i Psychologii) – „*Pszczelarskie interakcje z przyrodą*” – 30 os.
3. Dr hab. Adam Regiewicz, prof. AJD (Instytut Filologii Polskiej) – „*Inkwizytor i civitas diaboli w narracjach historical fantasy*” – 2 spotkania, w tym jedno w I LO, ok. 190 os.
4. Mgr Ewelina Mika (Instytut Filologii Polskiej) – „*Liternet. Literackie eksperymenty (w) sieci*” – 30 os.
5. Dr Barbara Kowalska (Instytut Historii) – „*Miejsce i rola kobiety w średniowieczu*” – ok. 120 os. (spotkanie w I LO)
6. Dr Edyta Skoczylas-Krotla (Instytut Edukacji Przedszkolnej i Szkolnej) – „*O czym pamiętała czego unikała – wybrane aspekty kultury języka*” – 2 spotkania, w tym jedno w IV LO; ok. 120 os.
7. Dr Ryszard Majer (Instytut Pedagogiki) – „*Co ma Prometeusz do wiary bóżnow i dlaczego niektórzy zjadali swoich dziadków? Kilka uwag o pomocy*
drugiemu człowiekowi wczoraj i dzisiaj” – 30 os.
8. Prof. Grzegorz Banaszekiewicz (Instytut Sztuk Pięknych) – „*Najstarsza profesja*” – 60 os.
9. Dr Katarzyna Chmielewska (Instytut Historii) – „*Czystość i brud w średniowieczu*” – 3 spotkania, w tym jedno w I LO, jedno w IV LO; ok. 210 os.
10. Dr Katarzyna Milik (Instytut Historii) – „*Stan miast Rzeczypospolitej w czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego*” – 60 os.
11. Dr hab. Agnieszka Czajkowska, prof. AJD (Instytut Filologii Polskiej) – „*Czucie i wiara*” czy: „*Szkiełko i oko*”? *Zwłzki romantycznej literatury z nauką*” – 2 spotkania, w tym jedno w IV LO; ok. 150 os.
12. Dr Anna Marek-Bieniasz (Instytut Filozofii, Socjologii i Psychologii) – „*Albert Schweitzer - twórca etyki czci dla życia, idol współczesnej młodości, działacz na rzecz pokoju, dobroczyńca ludzkości*” – 20 os.
13. Prof. dr hab. Tadeusz Srogosz (Instytut Historii) – „*Między ideałem prawego rycerza a wizją Kmicicowej kompanii według Henryka Sienkiewicza*” – 2 spotkania, w tym jedno w I LO; ok. 150 os.

NASI MUZYCY NAGRODZENI W KONKURSIE W RUŻOMBERKU

14–15 kwietnia odbyło się w Katolickim Uniwersytecie w Rużomberku (Słowacja) konkurs interpretacji muzycznej Študentská umelecká èinnosť. W gronie około 100 uczestników – studentów uczelni pedagogicznych i artystycznych Czech, Słowacji, Węgier, Niemiec oraz Polski wystąpili także przedstawiciele Instytutu Muzyki AJD.

Nasze studentki wróciły z trzema dyplomami: Oksana Pobutka (przygotowana przez dr hab. Roberta Gawrońskiego, prof. AJD) zdobyła III nagrodę w grze na fortepianie (kategoria II), Olga Owczarek (przygotowana przez dr Barbarę Karaokiewicz) zdobyła I nagrodę w grze na fortepianie (kategoria I), a duet fortepianowy Oksana Pobutka, Liubov Nazarova (przygotowane przez dr hab. Roberta Gawrońskiego, prof. AJD) zdobyły I nagrodę w grze na fortepianie na cztery ręce.

Kolejny raz nasi studenci są zauważani i nagradzani przez międzynarodowe jury konkursu w Rużomberku. Młodym Artystom oraz ich Pedagogom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

Przedstawiciele AJD na konkursie muzycznym w Rużomberku, fot.: arch.

NOWOŚCI WYDAWNICZE WYDAWNICTWA AJD

Ryszard Szałowski - **Informacje niejawne. Zagadnienia prawnoadministracyjne. Czêstochowa, 2015. 196 stron.**

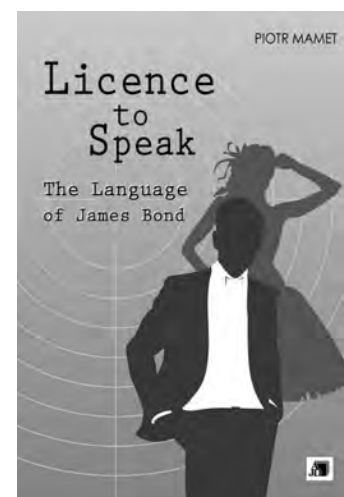
„Recenzowana monografia jest wartocciowa i potrzebna. Praca stanowi kompleksow¹ i wyczerpuj¹c¹ analizê prawnoadministracyjnych zagadnieñ informacji niejawnych, przeprowadzon¹ z uwzglêdnieniem regulacji Konstytucji i ustaw, pogl¹dów doktryny, orzecznictwa Trybuna³u Konstytucyjnego oraz s¹dów administracyjnych. Autor uwzglêdni³ jako kryteria analizy dogmatycznej, z jednej strony troskê o skutecznoœæ ochrony informacji niejawnych, z drugiej - koniecznoœæ respektowania przez ustawodawcê zwyk³ych, konstytucyjnie chronionych wartocci, takich jak prawo dostêpu do informacji publicznej, wolnoœæ wyboru i wykonywania zawodu oraz swoboda dzia³alnoœci gospodarczej. Uk³ad pracy cechuje przejrzystoœæ i wewnêtrzna spójnoœæ. Praca umiejêtnie ³¹czy rozwa¿ania teoretyczne z przystêpnoœci¹. Niezale¿nie od walorów naukowych nale¿y wskazaæ na przydatnoœæ recenzowanej monografii jako materia³u Ÿród³owego, zarówno w procesie studiów wy¿szych na takich kierunkach jak prawo, administracja, bezpieczeñstwo narodowe czy bezpieczeñstwo wewnêtrzne, jak i w toku szkoleñ w zakresie ochrony informacji niejawnych”.

(z recenzji prof. Jana Szreniawskiego)

Piotr Mamet - **Licence to Speak. The Language of James Bond. Czêstochowa, 2015. 430 stron.**

Celem ksi¹¿ki jest analiza jêzyka, jakiego u¿ywa James Bond jako postaa filmowa. Analiza obejmuje strategie stosowane przez s³ynnego agenta w dialogach ze swoimi prze³o¿onymi, a tak¿e napotykanymi w trakcie swoich misji kobietami, wspó³pracownikami i przeciwnikami. Strategie te obejmuj¹ m.in. wykorzystanie elementów humoru oraz taktyk negocjacyjnych. Dyskurs prowadzony przez Jamesa Bonda badany jest w kategoriach pragmatyki jêzykowej i uwzglêdnia relacjê pomiêdzy wypowiedziami i kontekstem. Analiza obejmuje tak¿e gatunki i rejestry obecne w prowadzonych przez Agenta 007 dyskursach. Praca sk³ada siê z jedenastu rozdzia³ów i *Wstêpu*.

Adam Olech - **Semantyczna teoria poznania. Czêstochowa, 2014. 290 stron.**

Publikacja autorstwa dr. Adama Olecha jest bardzo dobrym wprowadzeniem do zagadnieñ semantycznej teorii poznania, ale jej charakter bynajmniej nie ogranicza siê tylko do wprowadzenia. Autor porusza szerokie spektrum zagadnieñ zarówno historycznych, jak i systematycznych. Szkicuje genezê idei semantycznej teorii poznania, koncentruj¹c siê na pionierskich ujęciach Kazimierza Ajdukiewicza oraz propozycjach Romana Suszki i Jana Woleñskiego.

Ksi¹¿ka zawiera autorskie komentarze, propozycje uzupe³nieñ czy te¿ wskazania uwarunkowañ pogl¹dów filozofów, którymi zajmuje siê Autor na kartach monografii. Rozprawa nie jest wolna od w¹tków dyskusyjnych, ale to tylko podnosi jej walory. Prace filozoficzne s¹ pe³ne takich w¹tków, to rzecz oczywista dla naukowego dyskursu w tej dziedzinie wiedzy. W przypadku *Semantycznej teorii poznania* czytelnicy mieli bêd¹ do czynienia z rzeteln¹ publikacj¹ prezentuj¹c¹ i rozwijaj¹c¹ dorobek, wa¿nej dla zajmuj¹cych siê filozofii¹ Polaków, tradycji filozoficznej.

ARCHITEKT COACHING

„Architekt Coaching – zbuduj swój przyszłość” powstał przypadkiem. Jak to bywa – to, co rodzi się z przypadku, często odnosi niespodziewany sukces. Basia i Marcin poznali się na uczelni. Wspólne zainteresowania, poglądy doprowadziły do tego, że zdecydowali się pomagać innym, zwłaszcza osobom młodym, szukającym swojej drogi w życiu. Do współpracy namówił ich Marek Makowski – pracownik działu Promocji AJD, rzecznik prasowy uczelni.

Wszystko zaczęło się od warsztatów w klasach maturalnych. Pomysł zrodził się w listopadzie 2014 roku, prężnie Architect Coaching zaczął działać już w grudniu. Razem z Zespołem Promocyjnym AJD odwiedzili kilkanaście szkół ponadgimnazjalnych, starając się promować naszą uczelnię, która stale się rozwija. Dodatkowo spotkania miały na celu dotarcie do młodych ludzi poprzez warsztaty coachingowe, które miały podnieść ich wewnętrzny motywację do działania i pokazać jak małymi krokami można osiągnąć w życiu sukces. Architekt coaching to nie tylko „Koching”, to również niesienie pomocy innym. Do Basi i Marcina zgłasza się wiele osób, porady udzielane są bezpłatnie. Czasami człowiekowi brakuje po prostu rozmowy.

Barbara Wallus o sobie: „Twardo stąпам po ziemi. Każdego dnia wyznaczam sobie cele, które pragnę osiągnąć. Cechuje mnie upór, rzadko kiedy rezygnuję ze swoich marzeń. Uważam, że świat należy nie tylko do odważnych, ale przede wszystkim do tych, którzy „mają ją”. Jestem kreatywna, wytrwała, lubię się „intelektualnie

spocząć”, szukajcie nowych rozwiązań. Moim mottem życiowym jest: *Wygrywaj ci, którzy postanawiają wygrać*. Pracuję z ludźmi i dla ludzi. Towarzyszę w rozwoju i budowaniu udanego życia, ponieważ uważam, że tam, gdzie rozwija się jeden człowiek, rozwija się system: rodzina, firma i społeczeństwo. Droga rozwoju jest często piękna, czasem trudna i zdecydowanie warta wysiłku. Wierzę, że człowiek żyjący w zgodzie z tym, co czuje i czego naprawdę pragnie – z własnymi wartościami, talentami i marzeniami – zwiększa szansę, by czuć się w życiu prawdziwie spełnionym”.

Marcin Radziwożek o sobie: „Jestem urodzonym optymistą. Cechuje mnie konsekwencja i wytrwałość. Każdego dnia wytyczam sobie nowe cele, które sukcesywnie realizuję. W moim życiu nie ma wymówek – nie znam słowa NIE. Uważam, że człowiek może osiągnąć sukces, jeśli tylko sam tego zapragnie! Moim mottem jest: „Każdy z nas jest kowalem swojego losu i to od nas samych zależy, jak będzie wyglądało nasze życie”. Każdego dnia staram się zarażać ludzi wokół siebie pozytywnym nastawieniem. Na co dzień pracuję z różnymi ludźmi, daję przy tym jak najwięcej z siebie samego. Nie boję się nowych wyzwań. Mam górną pełną pomysłów, które stopniowo realizuję. Kiedy budzę się rano, pierwszym pytaniem, które pojawia się w mojej głowie, jest: Co mogę zrobić, by nie zmarnować żadnej nowej szansy w życiu? Na swojej drodze spotykam wielu ludzi, a każdy napotkany człowiek to niepowtarzalna historia. Staram się pomagać pobudzać te działania, które spowodują odnalezienie wewnętrznej motywacji. W każdym z nas drzemie potencjał tak wielki, jak tylko możemy go sobie wyobrazić. Jednak, co ważne, nie każdy wie, jak go pobudzić, jak uwierzyć we własne siły”.

Architect Coaching oferuje szkolenia dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i nie tylko. Specjalizuje się w szkoleniach, rozwijających zdolności rozwoju osobistego, doradztwa zawodowego i coachingu. Warsztaty pomagają uczniom i organizacjom rozwinąć się, budować drzewo życia w nich potencjał. W swojej pracy Basia i Marcin korzystają z bogatej wiedzy o procesach grupowych; każde szkolenie przygotowywane jest tak, by było dostosowane do poziomu zaangażowania i otwarcia uczestników. Ponadto, pomagają zaplanować karierę, która będzie wytyczona zgodnie z celami, oczekiwaniami i potencjałem odbiorcy, jakim dysponuje. Szkolenia prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń, kładąc silny nacisk na praktyczną stronę, wydobywając możliwości i talenty uczestników. Dzięki szkoleniom uczestnicy rozwijają swoje umiejętności coachingowe. Uczą się skutecznie zarządzać swoim czasem, próbują wyznaczać swoje cele i tym samym realizować je.

Marcin Radziwożek

ARCHITECT COACHING - Barbara Wallus i Marcin Radziwożek, fot. A. Jeziorowski

AKADEMICKA.TXT - MIESIĘCZNIK DLA STUDENTÓW

Paulina G³uszeko, studentka I roku analityki i kreatywnoœci spo³ecznej, redaktor naczelna „Akademicka.txt” – pisma, które istnieje zaledwie od kilku miesiêcy, zdradza kulisy funkcjonowania miesiêcznika.

Marek Makowski: Sk¹ d pomys³ na „Akademick¹ .txt”?
Jest pani na pierwszym roku studiów i ju¿ powstaje gazeta?

Paulina G³uszeko: Wychodzê z za³o¿enia, ¿e im wczesniej podejmujemy próby samorealizacji, tym wiêksza jest dla nas korzyœæ. Jestem dopiero na pierwszym roku studiów, ale dziêki temu zyskujê wiêcej czasu na rozwój gazety i wiêcej bêdê w stanie zrobiæ. Gdy tylko rozpoczê³am studia, marzy³am o tworzeniu gazety studenckiej. Zawsze lubi³am pisaæ i chyba odk¹ d mam tak¹ umiejêtnoœæ, stara³am siê wspomagaæ piórem okoliczne media, chocia¿by szkolne. Na pocz¹tku studiów by³am przekonana, ¿e nasza Uczelnia ma ju¿ gazetê studenck¹ i chcia³am do niej do³¹c¹ jako redaktor. Fakty by³y jednak inne, a mój zapa³ wzrasta³ z minuty na minutê. Dziêki pomocy pracowników AJD oraz studentów uda³o siê ruszyæ z wydawaniem tego pisma.

Jakie jest za³o¿enie gazety? O czym piszecie chêtniej, a o czym mo¿e trochê mniej?

G³ównym celem naszego miesiêcznika jest informowanie studentów o wydarzeniach, które odbywaj¹ siê w naszej Akademii. Okazuje siê, ¿e ma³o kto zdaje sobie sprawê z tego, jak prê¿nie dziej¹ siê nasze ko³a naukowe i ile mamy mo¿liwoœci rozwoju w³aœnie w AJD. „Akademicka.txt” jest w³aœnie takim forum, na którym ka¿dy student mo¿e „zareklamowaæ swoje wydarzenia”. Interesuje nas wszystko, czym zajmuj¹ siê studenci i chcemy jak najwiêcej pisaæ o ich pasjach i talentach. Ponadto skupiamy siê tak¿e na wydarzeniach organizowanych w naszym mieœcie, dlatego te¿ w ka¿dym z numerów mo¿na znaleŹæ informacje o zbli¿aj¹cych siê festiwalach, spektaklach, koncertach i innych atrakcjach. Ja osobiœcie uwielbiam przeprowadzaæ wywiady ze studentami - g³ównie tym siê zajmujê. Ka¿dy z redaktorów zapewne najbardziej lubi pisaæ o wydarzeniach im najbli¿szych, czyli o pracach kó³ naukowych, w których dziej¹ siê te¿ artyku³y o innych imprezach, w których uczestnicz¹ lub s¹ ich organizatorami. Staram siê nie narzucaæ twórcom gazety tematów, o których wiem, ¿e nie bêd¹ im odpowiadaæ.

Gazeta to ludzie. W jaki sposób zebra³ siê zespó³? Kto w nim jest? Jakie s¹ zainteresowania cz³onków zespo³u i czy maj¹ wp³yw na tematykê powstaj¹cych materia³ów?
Gazetê tworz¹ studenci ró¿nych wydzia³ów, z przeró¿nych kierunków, a tak¿e doktoranci AJD. Kompletowanie redakcji rozpoczê³am od poinformowania studentów o powstaniu miesiêcznika na swoim kierunku oraz na Wydziale Nauk Spo³ecznych. Równie¿ w grupach studenckich na portalach spo³ecznoœciowych zamieœci³am post o takiej dzia³alnoœci. Studenci zg³aszali siê sami. Czêsto spotykam osoby, które chc¹ coenapisæ do jednego numeru i nie s¹ sta³¹ czêœci¹

Paulina G³uszeko, fot.: arch.

naszej redakcji. Obecnie w gazecie dzia³a 10 osób, ale jak wspomnia³am, chêtnie publikujemy artyku³y studentów niezwi¹zanych z nami na sta³e. Ze wzglêdu w³aœnie na tê ró¿norodnoœæ kierunków ciê¿ko powiedzieæ jakie s¹ zainteresowania naszej redakcji. Pewne jest, ¿e ka¿dy z nas interesuje siê rozwojem innych studentów i naszej Akademii.

Do kogo adresowana jest gazeta?

G³ównym odbiorc¹ gazety s¹ studenci. Uwa¿am, ¿e ludzie z naszego miasta tak¿e znaj¹ coœ dla siebie. Staramy siê pisaæ tak, ¿eby trafiæ do wiêkszego grona odbiorców ni¿ tylko pracownicy i studenci AJD. Pracujemy nad wiêszym krêgiem odbiorców.

Gdzie jej szukaæ i ile ukaza³o siê dotychczas numerów?

Pierwszy numer ukaza³ siê w styczniu 2015 roku. Uda³o nam siê wydaæ ju¿ 5 numerów, szósty jest w trakcie tworzenia. Gazeta zawsze wychodzi w pierwszym tygodniu nowego miesi¹ca. Niestety, jak na razie dostêpna jest tylko w wersji elektronicznej. ZnaleŹæ jej¹ mo¿na na stronie Wydzia³u Nauk Spo³ecznych (www.wns.ajd.czyst.pl) w zak³adce „Dla studenta”.

Jakie s¹ plany rozwoju pisma?

Naszym najwiêszym marzeniem jest wydawanie gazety w wersji standardowej, czyli „na papierze”. Mamy nadzieje, ¿e ju¿ niebawem uda nam siê pozyskaæ pieni¹dze na drukowanie pisma. Zale¿y nam na promocji naszej gazety, dlatego staramy siê obejmowaæ patronaty medialne przeró¿nych wydarzeñ. Chcemy poszerzyæ sk³ad redakcji. Zachêcamy wszystkich zainteresowanych, kreatywnych studentów do wspó³pracy, nie tylko takich, którzy chc¹ pisaæ, ale równie¿ korektorów i informatyków.

Dziêkujê za rozmowê.

Równie¿ dziêkujê.

MIĘDZYNARODOWE SUKCESY STUDENTÓW AJD CZĘSTOCHOWA!

W pierwszy weekend grudnia odbyły się Akademickie Mistrzostwa Świata w Tajlandii. Nasz uczełniê reprezentowa³a dwójka zawodników Klubu Uczelnianego AZS AJD sekcji podnoszenia ciê¿arów.

W niedzielê 7 grudnia na pomoœcie zaprezentowa³ siê £ukasz Grela i zrobi³ to w znakomity sposób, zdobywaj¹c z³oty medal. **Tak, mamy mistrza œwiata**, a dokona³ tego £ukasz w kategorii do 94 kg. W rwaniu pokaza³ wspania³¹ formê, zaliczaj¹c trzy podejœcia odpowiednio do 165 kg, 170 kg i 175 kg, czym zbudowa³ sobie nad drugim zawodnikiem przewagê 10 kg, a nad trzecim a¿ 24 kg. W podrzucie tak¿e pokaza³ klasê, zaliczaj¹c odpowiednio 190, 195 i 200 kg. W tym boju zdoby³ srebrny medal, poniewa¿ wyprzedzi³ go Tajlandczyk, tak¿e podrzucaj¹c 200 kg, ale wa¿y³ 10 gramów mniej.

Drugi z naszych reprezentantów, student pierwszego roku fizjoterapii Dominik Kwapisz tak¿e znakomicie wystartowa³, zajmuj¹c V lokatê w kat. do 62 kg. Wyrwa³ sztangê wa¿¹c¹ 105 kg i podrzuci³ w najlepszym podejœciu 135 kg. By³ to jego debiut na Akademickich Mistrzostwach Świata.

W tym samym czasie grupa naszych zawodników: Justyna Zawada, Karol Ćelezik, Dominik Dusiñski, Aleksander Krukar, Mariusz Gawron pod opiek¹ instruktora Damiana Klareckiego wyjecha³a na Litwê do Kowna na miêdzynarodowy Memoria³ Vytautui Leitonui. Pierwsza wystartowa³a Justyna Zawada, wygra³a rywalizacjê kobiet z wynikiem 128 kg (58 +70). Po niej w grupie zawodników do 15 lat startowa³ Mariusz Gawron, który tak¿e wygra³ z rezultatem 170 kg (75 +95). W grupie do 20 lat w kat. wagowej do 105 kg startowa³ Karol Ćelezik, który zwyciê¿y³ z wynikiem 240 kg (110 +130). W ostatniej grupie m³odzie¿owców do lat 23 startowa³o dwóch zawodników Dominik i Aleksander – wygra³ ten pierwszy z wynikiem 213 kg (96 +117), a Aleksander by³ drugi 202 kg (90 +112). To by³y bardzo dobre zawody w naszym wykonaniu, pad³o wiele rekordów ¿yciowych. Wielkie s³owa podziêkowania dla Egidijusa Slavikasa za zaproszenie i wspania³e przyjêcie naszych zawodników.

Damian Klarecki

*Mistrz Świata £ukasz Grela,
fot.: arch.*

STUDENCI W OSTRAWIE

W dniach 25-26 lutego 2015 r. studentki analityki i kreatywnoœci spo³ecznej oraz pracownicy Instytutu Filozofii, Socjologii i Psychologii wziêli udzia³ w projekcie „Studenci-Studentom”. W ramach tej inicjatywy zorganizowany zosta³ wyjazd do Ostrawy, uniwersyteckiego miasta w Czechach.

Spotkanie z czeskimi studentami mia³o charakter warsztatowo-wyk³adowy. G³ównym za³o¿eniem projektu by³o nawil¹zanie wspó³pracy z Katedr¹ Psychologii w celu umiêdzynarodowienia aktywnoœci studentów, rozwoju zdolnoœci interpersonalnych i wprowadzenia w ¿ycie studentów komunikacji miêdzykulturowej.

Pierwszego dnia studentki Paulina G³uszek i Joanna Kostrzewska przeprowadzi³y zajêcia wyk³adowo-æwiczeniowe pt. Kreatywnoœæ w Komunikacji, który poprzedzi³ wyk³ad dr El¿biety Kornackiej-Skwary. Pomimo ró¿nicy kultur, odmiennoœci jêzyka i ogólnie przyjêtych stereotypów uda³o siê osi¹gn¹æ za³o¿ony efekt. Czesi z przyjemnoœci¹ podjêli siê wspó³pracy w wykonywanych zadaniach

i chêtnie brali udzia³ w dyskusjach. Poza komunikacj¹ werbaln¹ i niewerbaln¹ poruszony zosta³ tak¿e temat „Polacy o Czechach, Czesi o Polakach”, który rozwia³ wiele w¹tpliwoœci dotycz¹cych naszych zachowañ, wierzeñ i wzajemnego odbioru kultur.

Drugi dzieñ rozpocz¹³ wyk³ad dr El¿biety Napory na temat „Resilience”. Nastêpnie odby³a siê czêœæ warsztatowa „Jak Ciê widz¹, tak Ciê pisz¹” prowadzona przez studentki Martê Jarosz oraz Klaudiê Miarkê. Celem tych zajêæ by³o omówienie wa¿nych zagadnieñ ¿ami¹cych stereotypy, z uwzglêdnieniem pojęcia pierwszego wra¿enia. Ta czêœæ równie¿ zachêci³a czeskich studentów do szeroko pojêtej wspó³pracy i aktywnego udzia³u w æwiczeniach.

Przeprowadzone zajêcia i spotkania z pracownikami Uniwersytetu w Ostrawie wskaza³y na niewielk¹ znajomoœæ s¹siaduj¹cych ze sob¹ krajów. St¹d te¿ mgr Marek Malus, pracownik Katedry Psychologii, zapewni³ rewizytê w naszej uczelni ju¿ jesieni¹, aby w dalszym ci¹gu dokszta³ca³ studentów w kontaktach miêdzykulturowych.

CZY BĘDĄC NIEPEŁNOSPRAWNYM, MOŻNA STUDIOWAĆ?

Często zastanawiamy się, czy będąc osobą niepełnosprawną można studiować z osobami pełnosprawnymi. Okazuje się, że tak. Nawet osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności mogą studiować z osobami w pełni sprawnymi. Przykładem może być Ania, studentka pedagogiki I stopnia Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Ania jest osobą z rozpoznaniem dziecięcym porażeniem mózgowym (postać mieszana) i jest niewidoma, bez poczucia światła. W wieku dziecięcym częściowo widziała, lecz postępująca choroba oczu, której zahamowanie nie było możliwe, doprowadziła do całkowitego zaniku widzenia. Ania wielokrotnie była konsultowana w różnych klinikach w kraju i za granicą, bezskutecznie. W jej przypadku nie można było wykonać tzw. przymrażania oczu, by zapobiec rozrastaniu się chorobotwórczych włókien zarostających oczu i niszczenia siatkówki oraz nerwy wzrokowe. Jedyne, co można było zrobić, to operacyjnie usuwać włókna. Kilka takich operacji wykonał prof. Marek Prost w Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie, jednak po ostatniej próbie ratowania widzenia, przy

której usunięto zniszczoną soczewkę w celu zastąpienia jej sztuczną, Ania wskutek pofałdowania siatkówki straciła poczucie światła i możliwości zobaczyć cokolwiek w życiu. Choć nie poddała się, śledzi różne nowinki z dziedziny okulistyki, jeździ na konsultacje lekarskie, to zdaje sobie sprawę, że odzyskanie wzroku przy dzisiejszym stanie nauki nie jest jeszcze możliwe, ale kiedyś – kto wie?

Anna Karyca podczas XVIII Festiwalu Piosenki Młodzieży Niepełnosprawnej w Ciechocinku, fot.: arch.

Wciąż nadzieją, że znów będzie mogła widzieć jak wszyscy jej koledzy i koleżanki, Ania poznaje otaczający ją świat innymi zmysłami np. słuchem czy dotykiem. To, że całkowicie utraciła wzrok w wieku 9 lat, nie przeszkodziło jej w ukończeniu masowej szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego, zawsze z bardzo dobrymi wynikami. Zawsze brała udział w konkursach plastycznych i wokalnych, zajmując w nich czołowe miejsca. Jeszcze w szkole podstawowej jej zainteresowania kierowały się również ku tańcowi towarzyskiemu i pływaniu. Przewagę nad wszystkimi zainteresowaniami ma jednak śpiew, który uprawia

do dzieć charytatywnie występując dla Stowarzyszeń Osób Niepełnosprawnych. Ania jest uczestniczką Festiwalu Osób Niepełnosprawnych w Ciechocinku. W 2011 i 2012 r. przyczyniła się do zaproszenia do Częstochowy Fundacji Osób Niepełnosprawnych PRO OMNIBUS z Ciechocinka i wraz z nią śpiewała na koncertach w Konopiskach na zaproszenie Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych PROMETEUS, w Blachowni na zaproszenie Towarzystwa Przyjaciół i Miłośników Blachowni. Fundacja PRO OMNIBUS z Ciechocinka dała również trzeci koncert, który odbył się w Klubie Politechnik w Częstochowie. Jak widać będąc osobą niepełnosprawną, można integrować się z pełnosprawnymi. Integracja ta następuje poprzez wspólne działanie np. wspólne studiowanie i dążenie do osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce. Można również wspólnie działać, jak to robi Ania, na rzecz innych ludzi.

Rozpoczynając studia pedagogiczne, ma wyznaczony cel w życiu. Chce zostać tyflopedagogiem, pracować z niewidomymi, pomagać im rozwijać się, poznawać świat, osiągać sukcesy i być szczęśliwym mimo niepełnosprawności. Pierwszy rok studiów Ania ukończyła pomyślnie z bardzo dobrymi wynikami, ale było to możliwe dzięki życzliwości kolegów, koleżanek i pracowników Uczelni, z którymi Ania się stykała i którym serdecznie dziękuje.

Jolanta Karyca

BRAZOWY MEDAL MISTRZOSTW EUROPY

Łukasz Grela z AZS AJD Częstochowa wywalczył brązowy medal na mistrzostwach Europy rozgrywanych w stolicy Gruzji Tbilisi. W kategorii 94 kg w konkursie rwania uzyskał wynik 178 kg. Lepszy od Polaka, który w dwuboju zajął czwarte miejsce, okazali się tylko Litwin Aurimas Didzbalis (182 kg) i Rosjanin Chetag Chugajew (180 kg).

Fot.: arch.

70-LECIE AZS CZĘSTOCHOWA

Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie obchodzi w tym roku 70. rocznicę powstania. Przypomnijmy najważniejsze postaci i wydarzenia związane z historią Organizacji, która miała ogromny wpływ na sport nie tylko w Częstochowie, ale również w naszej Uczelni.

Z historii AZS

Z woli studentów Szkoły Główniej Handlowej w Warszawie, działającej czasowo w Częstochowie, wybrano tymczasowy Zarząd AZS Częstochowa w dniu 8.03.1945 r. Zaufaniem obdarzono: Tadeusza Ujma (prezes), Zbigniewa Modlińskiego (wiceprezes), Leszka Paśkę (sekretarz), Józefa Szmidę (skarbnik), członków Mieczysław Gordona, Stefana Wioniewskiego, Helenę Bayer, Romana Muszyńskiego, Jana Wilczyńskiego. AZS był pierwszą organizacją sportową (reaktywowaną i powołaną) Częstochowy po 1945 r. Początkowo uprawiano lekkoatletykę, piłkę siatkową i koszykówkę, pływanie, szachy i tenis stołowy. Akademicy zadebiutowali w mistrzostwach Częstochowy w piłce siatkowej (12-13.05.1945 r.). Dalszy rozkwit częstochowskiego AZS nastąpił wraz z dopływem nowych roczników z prywatnej Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej (WSAH). W 1947 r. uzyskano osobowość prawną. Za sprawą Mieczysława Hrehorowa zatwierdzono statut klubu. W Akademickich Mistrzostwach Polski (1948) po raz pierwszy wystąpili siatkarze (zwani wówczas Paulinami, ze względu na białe kostiumy). W 1949 r. w strukturze AZS działają: Zarząd Główny, Klub Główny (wyczyn) i Koło Uczelniane WSAH (później przy Wyższej Szkole Ekonomicznej i przy Szkole Inżynierskiej). W Szkole Felczerskiej 15.10.1951 r. powołano AZS. Dawni częstochowscy „azetesiacy” założyli Klub Seniora (1959). Od 1960 r. AZS istnieje przy Politechnice. W dniu 11.04.1970 r. akademickie środowisko otrzymało od Klubu Seniora AZS sztandar. W wyniku fuzji MKS - ak oraz AZS Politechnika Częstochowa i KU AZS Wyższej Szkoły Nauczycielskiej powstał Klub SZS-AZS Częstochowa (07.02.1974 r.), który został przekształcony w Zarząd Główny AZS, Częstochowa (09.09.1978 r.). Od 18.01 do 20.02.1982 r. istnieje Zarząd Komisaryczny AZS Politechnika Częstochowa. W okresie 1995-2001 zawieszono działalność Organizacji Główny AZS Częstochowa. Ponowna rejestracja sędziowa nastąpiła 05.05.2002 r. Organizację Główną AZS Częstochowa w roku jubileuszowym współtworzą: KU AZS Politechnika, KU AZS WSD, KU AZS AP, KU AZS WSL, KU AZS WSZ, KU AZS WSH, KU AZS Nauczycielskiego Kolegium Językowego CJE, KU AZS Wyższej Szkoły Administracji i Zarządzania w Zawierciu, KU AZS AJD w Częstochowie, Klub Główny Strzelectwa Sportowego, Klub Główny Piłki Siatkowej i Klub Seniora. Wspólnym przedsięwzięciem OEAZS były: ligi międzyuczelniane w grach sportowych, Akademicki Dzień Sportu i Kultury oraz Akademickie Mistrzostwa Częstochowy w sportach indywidualnych.

Szcypiorniaxi (1948), fot.: arch.

Obecnie w Częstochowie aktywnie działają sportowe prowadzone: profesjonalna SSA AZS Częstochowa (piłka siatkowa), AZS AJD Częstochowa (tenis stołowy, podnoszenie ciężarów), AZS Politechnika (piłka koszykowa). Funkcje prezesów AZS w okresie 70-lecia pełnili: Tadeusz Ujma (1945-1946), Tadeusz Bojanek (1946-1948), Mieczysław Hrehorów (1948-1949), Adolf Siemek (1949-1951), Jan Czyżewski (1951-1952), Władysław Turczyński (1952-1954), Jan Staniewicz (1954-1955), Roman Bonczek (1955-1956), Henryk Góral (1956-1956), Oskar Michejda (1958-1960), Wojciech Szyszka (1960-1962), Oskar Michejda (1962-1963), Krzysztof Beski (1963-1971), Jerzy Kowalski (1971-1974), Zdzisław Kaczmarek (1974-1977), Leopold Jezierski (1977-1978), Władysław Jonkisz (1978-1981), Zygmunt Kolasiński (1981-1983), Janusz Policiński (1983-1986), Janusz Kołodziejcki (1986-1987), Waldemar Biela (1987-1991), Janusz Tobijański (1991-1995), Andrzej Gołaszewski (1995-2000), Wiesław Pięta (2000-2002), Grzegorz Lipowski (2002-2011), Janusz Szopa (2011-2015).

Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (17.03.1973)

KU AZS przy Wyższej Szkole Nauczycielskiej (WSN) w Częstochowie powołano z inicjatywy studentów I roku fizyki. Zebranie założycielskie odbyło się w Sali Senatu WSN. Przy wsparciu Stanisława Kupczyka oraz dr. Tadeusza Terejko, Marka Ogrodniczka (sekretarza OEAZS Częstochowa), Waldemara Zepa (ZG AZS) i Krystyny Pol wybrano Zarząd. Wówczas to gremium ukonstytuowało się w składzie: Kazimierz Więckowski (prezes), Jacek Michalski (wiceprezes), Ewa Woszczyna, Tadeusz Piewak, Zygmunt Olesik i Aleksander Brdka. Na pierwszym posiedzeniu

powo³ano sekcje: p³ywania, pi³ki koszykowej, siatkowej i tenisa sto³owego. Wizytówk¹ tego klubu jest sekcja tenisa sto³owego, dzisiaj znana w Polsce i w Europie. Zawodnicy tej sekcji zdobywali medale w mistrzostwach Polski we wszystkich kategoriach m³odzie¿owych. Wystêpowali w mistrzostwach Europy, œwiata i w kwalifikacjach olimpijskich oraz w akademickich Mistrzostwach œwiata. Pawe³ Piêta - w Olimpiadach Nies³ysz¹cych (Rzym - 2001, Melbourne - 2005, Tajpej - 2009, Sofia - 2013) w tenisie sto³owym. Od 2010 r. rozpoczê³a dzia³alnoœæ sekcja podnoszenia ciê¿arów. Osi¹gniêcia: medale mistrzostw Polski, m³odzie¿owych mistrzostw Europy, a ostatnio z³oty medal £ukasza Greli w AMœ

Prezesi: Kazimierz Wiêckowski (1973-1974), Jacek Michalski (1974-1975), Jan œêzak (1976-1976), Wies³aw Piêta (1976-1979), Zbigniew Tyrek (1979-1980), Zygmunt Stêpor (1980-1981), Janusz Haszcz (1981-1982), Zdzis³aw œwi¹tek (1982-1985), Tadeusz Budzik (1985-1987), Arkadiusz Dziublak (1987), Grzegorz Kamiñski (1987-1989), Arkadiusz Dziublak (1989-1991), Marek Podgórski (1991-1993), Wies³aw Piêta (1993-1995), Jacek Kasprzyk (1995-1999), S³awomir Gliñski (1999-2005), Wies³aw Piêta (2005-2016).

Kalendarium Sportowe

Czêstochowski AZS by³ pierwszym stowarzyszeniem sportu akademickiego w Polsce, które powo³ano b¹ dŸ reaktywowano w 1945 r. Przy AZS dzia³alnoœæ sportow¹ prowadzi³y sekcje: boks, futsal, hokej na trawie, judo, kulturystyka, narciarstwo, pi³ka no¿na, pi³ka rêczna, koszykowa, siatkowa, p³ywanie, podnoszenie ciê¿arów, strzelectwo sportowe, ¿eglartwo

- 1945 Cz³onkowie AZS wyst¹pili w czêstochowskim œwiêcie sportu
- 1948 Lekkoatleci AZS WSAH debiutowali w Biegu Narodowym w Czêstochowie, Siatkarze wystartowali w Akademickich Mistrzostwach Polski (Gliwice)
- 1950 Koszykarze zadebiutowali w Akademickich Mistrzostwach œwi¹ska
- 1952 Pierwszy z³oty medal w Akademickich Mistrzostwach Polski zdobyli Marceli Sypniewski i Jerzy Omañski (tenis sto³owy – gra podwójna)
- 1953 Akademickie Mistrzostwo Polski w biegu na 3000 m z przeszkodami wywalczy³ Wilhelm Szpara
- 1955 Hokeiœci na trawie awansowali do II ligi pañstwowej
- 1956 Awans hokeistów na trawie do I ligi pañstwowej Wilhelm Szpara wyst¹pi³ w Akademickich Mistrzostwach œwiata w narciarstwie (bieg)
- 1960 Koszykarze awansowali do II ligi pañstwowej
- 1971 Awans siatkarzy do II ligi pañstwowej
- 1973 Pi³karze no¿ni zostali mistrzami Polski Politechnik
- 1974 Mistrzostwo œwiata w pi³ce siatkowej (W. Czaja)
- 1975 Wicemistrzostwo Europy w pi³ce siatkowej (W³adys³aw Kustra)

Hokeiœci na trawie AZS (I liga–1956), fot.: arch.

- 1977 Wicemistrzostwo Europy w pi³ce siatkowej (W. Czaja, W. Kustra)
- 1978 Awans tenisistów sto³owych do II ligi pañstwowej,
- 1979 Wicemistrzostwo Europy w pi³ce siatkowej (W. Czaja, W. Kustra), Awans siatkarzy do I ligi pañstwowej
- 1980 Wies³aw Czaja wyst¹pi³ w igrzyskach olimpijskich w Moskwie (4. miejsce)
- 1981 Srebrny medal mistrzostw Europy w pi³ce siatkowej (Andrzej Martyniuk)
- 1987 Awans tenisistek sto³owych do II ligi pañstwowej,
- 1989 Awans tenisistek sto³owych do I ligi, debiut siatkarzy w Pucharze Europy
- 1990 Pierwsze Mistrzostwo Polski siatkarzy
- 1993 Siatkarze Andrzej Solski, Krzysztof Stelmach, Andrzej Stelmach, Adam Kurek, Andrzej Szewiñski i Rados³aw Panas – wicemistrzami Uniwersjady (Buffalo)
- 1993 Drugie Mistrzostwo Polski siatkarzy, wicemistrzostwo Polski Anny Tr¹bskiej w strzelectwie sportowym
- 1994 Trzecie Mistrzostwo Polski siatkarzy
- 1995 Czwarte Mistrzostwo Polski siatkarzy, Superpuchar w pi³ce siatkowej, Awans tenisistów sto³owych do I ligi, Br¹zowy medal A. Tr¹bskiej w Akademickim Pucharze Europy
- 1996 Pi¹te Mistrzostwo Polski siatkarzy, indywidualne wicemistrzostwo Polski Pauliny Narkiewicz w tenisie sto³owym, Igrzyska Olimpijskie w Atlancie (Damian Dacewicz, Marcin Nowak, Andrzej Stelmach, Piotr Gruszka, Robert Prygiel, Krzysztof œnigiel), Debiut tenisistek sto³owych w Pucharze Europy
- 1997 Dru¿ynowe wicemistrzostwo Polski tenisistek sto³owych, Akademickie Mistrzostwo Europy A. Tr¹bskiej, Puchar Polski kobiet w tenisie sto³owym, Szóste Mistrzostwo Polski siatkarzy, Mistrzostwo œwiata juniorów (Piotr Gruszka, £ukasz Kruk, Dawid Murek)
- 1998 Indywidualne Mistrzostwo Polski P. Narkiewicz w tenisie sto³owym, Mistrzostwo Polski P. Narkiewicz i Jolanty Langosz-Pêka³y (gra podwójna), Mistrzostwo Polski J. Langosz-Pêka³y (gra mieszana),

- 1998 Puchar Polski siatkarzy,
Br¹ zowy medal P. Narkiewicz w Akademickich Mistrzostwach Świata
- 1999 Mistrzostwo Polski siatkarzy,
Puchar Polski w strzelectwie sportowym
- 2000 Awans siatkarek AZS Politechnika do „Serii A”
- 2001 Puchar Polski tenisistek sto³owych,
wicemistrzostwo Polski siatkarzy
- 2002 Puchar Europy Top Teams, siatkarzy – 3. miejsce,
wicemistrzostwo Polski siatkarzy
- 2003 Puchar Polski tenisistek sto³owych,
wicemistrzostwo Polski siatkarzy,
Indywidualne Mistrzostwo Polski Alicji Ziai w strzelectwie sportowym
- 2004 Indywidualne Mistrzostwo Polski P. Narkiewicz w tenisie sto³owym,
Drużynowe Wicemistrzostwo Polski tenisistek sto³owych,
Puchar Polski tenisistek sto³owych,
Awans do 1/8 pucharu Europy tenisistek sto³owych
- 2005 Indywidualne Mistrzostwo Polski Xu Jie w tenisie sto³owym,
Mistrzostwo Polski Xu Jie w tenisie sto³owym (gra mieszana),
Drużynowe Wicemistrzostwo Polski tenisistek sto³owych,
Puchar Polski tenisistek sto³owych
- 2006 Puchar Polski tenisistek sto³owych,
srebrny medal Marty Go³oty w Mistrzostwach Europy Juniorek,
wicemistrzostwo Polski siatkarzy,
wicemistrzostwo świata siatkarzy (Piotr Gacek)
- 2007 Br¹ zowy medal P. Pięty w mistrzostwach Europy Nies³ysz¹cych w tenisie sto³owym
- 2008 Akademickie Mistrzostwo Europy w tenisie sto³owym,
Puchar Polski siatkarzy,
srebrny medal Drużynowych Mistrzostw Europy (A. Ziaja) w strzelectwie
- 2009 Akademickie Mistrzostwo Europy w tenisie sto³owym,
Liga mistrzów siatkarzy – awierafina³,
Br¹ zowy medal w Drużynowych Mistrzostwach Europy w strzelectwie (A. Ziaja),
Mistrzostwo Europy siatkarzy (Piotr Nowakowski)
- 2010 Mistrzostwo Polski Agaty Pastor w grze podwójnej w tenisie sto³owym,
Mistrzostwo świata i medal br¹ zowy Alicji Ziai w strzelectwie sportowym (drużyna),
A. Ziaja – rekordzistk¹ świata (drużyna)

Wicemistrzyni Polski w tenisie sto³owym (2005),
fot.: arch.

- w strzelectwie sportowym,
Br¹ zowe medale Sandry Spyry i Katarzyny Ostapskiej w M³odziełowych Mistrzostwach Europy w podnoszeniu ciężarów
- 2011 Wicemistrzostwo Polski Sandry Spyry w podnoszeniu ciężarów,
Drugie miejsce w pucharze świata (Łukasz Wioniewski)
- 2012 Awans do 1/8 pucharu Europy tenisistek sto³owych,
Puchar CEV Challenge Cup siatkarzy,
Awans sztangistów do ligi państwowej,
br¹ zowy medal A. Ziai w mistrzostwach Polski w strzelectwie sportowym
- 2013 Puchar Polski tenisistek sto³owych,
Mistrzostwo Polski A. Ziai w strzelectwie sportowym,
Wicemistrzostwo Polski (A. Ziaja, Karolina D¹ browska, Wioletta Szczurek),
Wicemistrzostwo Europy A. Ziai w strzelectwie sportowym (drużyna),
Br¹ zowy medal mistrzostw Polski Łukasza Grela w podnoszeniu ciężarów
- 2014 5. miejsce tenisistek sto³owych AZS AJD w II Europejskich Igrzyskach Studenckich,
Indywidualne mistrzostwo Polski A. Ziai w strzelectwie sportowym,
Br¹ zowe medale Łukasza Grela, Kamila Szczepanika, Dominika Kwapisza w Indywidualnych Mistrzostwach Polski Seniorów w podnoszeniu ciężarów,
Ł. Grela wyst¹pi³ w mistrzostwach świata w podnoszeniu ciężarów,
Ł. Grela zostaje Akademickim Mistrzem Świata w podnoszeniu ciężarów (Tajlandia)

Wyboru dokona³: dr Wiesław Pięta

KONFERENCJA Fot.: M. Jędryka PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

LVI OLIMPIADA WIEDZY Fot.: arch. O POLSCE I ŚWIECIE WSPÓŁCZESNYM

Nowości Wydawnictwa

